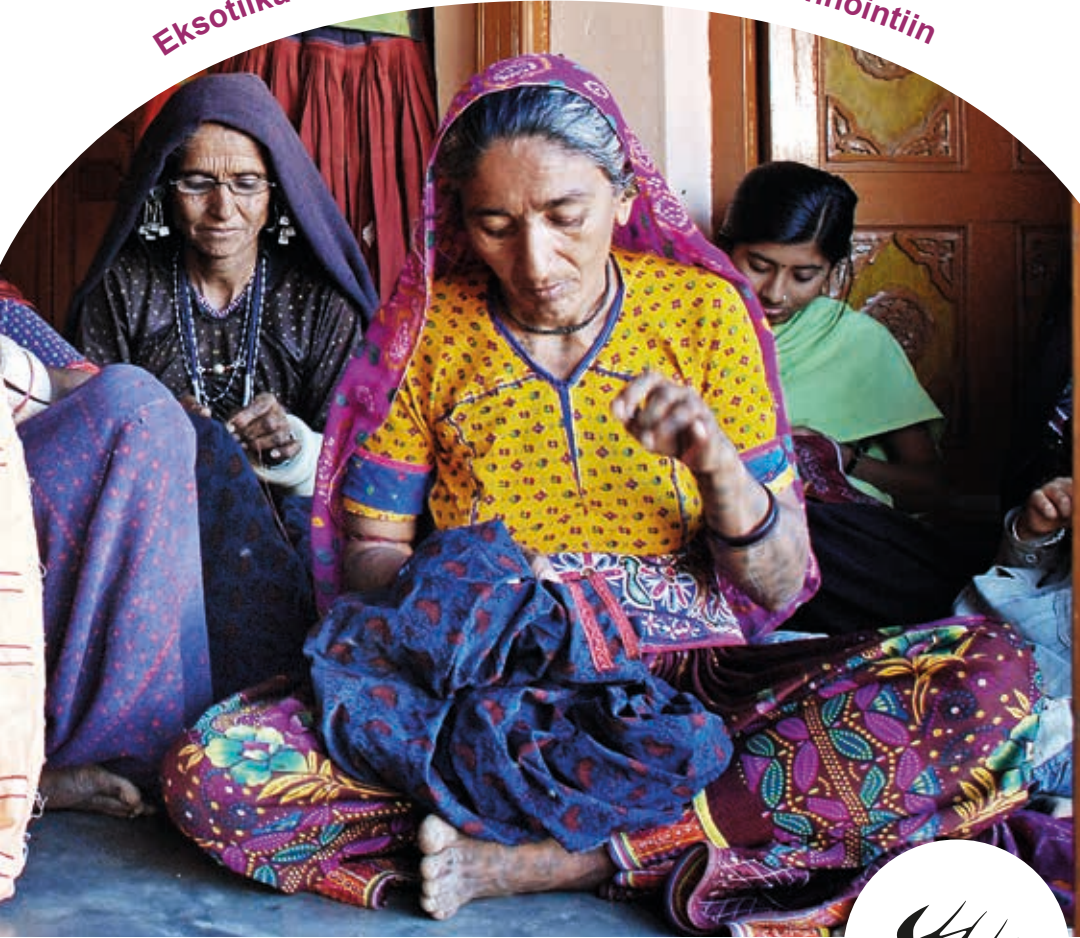

Kehityksmaayhdistys Pääskyt 1964–2014

Süpien sillalla

Eksoitiikasta Exceeliin, heittäytymisestä hallinnointiin

Kehityksmaayhdistys
Pääskyt ry

50 vuotta kumppanuutta
Perussa ja Intiassa

Kehitysmaayhdistys Pääskyt 1964–2014

Süpien sillalla

Eksotiikasta Exceeliin, heittäytymisestä hallinnointiin

JULKAISIJA

Kehitysmaayhdistys Pääskyt ry

TOIMITTAJA

Katri Simonen

TAITTO

Jelena Kärki

KIRJAPAINO

Kopio Niini Finland Oy, 2014

Julkaisussa käytetyt kuvat ovat Pääskyjen jäsenten arkistoista, ellei toisin ole mainittu.

ISBN 978-952-93-4431-4

SISÄLLYS

Emmaus ja Pääskyt – Ranskassa ja Pohjoismaissa syntyneet sisarukset KATRI SIMONEN	7
Syvällisyydessä on liian henkilökohtaisuuden vaara KRISTOFFER RANCKEN (TOIM. KATRI SIMONEN)	12
Esikuvina Abbé Pierre ja Sunderlal Bahuguna LEIF PACKALEN	17
Aikansa lapsi JAANA-MIRJAM MUSTAVUORI	20
Idealismin konkreettisuus JOHAN ”SEPPI” VON BONSDORFF (TOIM. KATRI SIMONEN)	24
Perusnäkökulma on aina sama: köyhyden poistaminen ja oikeudenmukaisuuden vahvistaminen MAX VON BONSDORFF (TOIM. KATRI SIMONEN)	26
Ihmisenkokoinen ikkuna kehitysyhteistyöhön AIJA TASKINEN	29
Minun Intiani KIRSI KUIVALAINEN	33
Ne nousut ja laskut TAPIO TAMMINEN	36
Vuorilta syövereihin MARIANNE LEIMIO-SEPPÄ	41
Pääskyissä päteväitynyt pikkuleijonan äiti VEERA BLOMSTER (TOIM. KATRI SIMONEN)	45
Pienikin on kaunista SARA ALANEN	47
Mikä on meidän ideologiamme? KATRI SIMONEN	48
Sinnikkäästi eteenpäin HELI JANHUNEN	56

Hyvä Lukija!

Edessäsi on Kehitysmaayhdistys Pääskyjen, yhden Suomen vanhimpiin kuuluvan kehitysmaajärjestön, 50-vuotisjuhlaulkaisu. Kirjoittajina ovat vuosien varrella puheenjohtajina ja toiminnanjohtajina olleet henkilöt niin pitkälle kuin se on ollut mahdollista. Kukin on kertonut siitä, mikä tähdelliseltä on tuntunut, mikä sydäntä on koskettanut ja mitä näkemyksiä kehitysyhteistyöstä on matkan varrella muodostunut. Pari artikkelia on tehty haastatteluina.

Aluksi aloitamme kuitenkin Emmaus-liikkeen ranskalaisesta perustajasta **Abbé Pierrestä**, sillä Pääskyt ovat syntyneet osana Emmaus-liikettä. Sitten etenemme Pohjoismaiden kautta Tammisaareen ja Pääskyjen suomalaisiin kantavanhempiin, **Birgit** ja **Rurik Ranckeniin**. Myöhemmin saamme myös silminnäkiäkertomusta Pääskyjen kolmelta ensimmäiseltä vuosikymmeneltä **Kristoffer Ranckenin** haastattelussa.

Viimeisen sanan saa Pääskyjen nykyisen toiminnanjohtaja **Heli Janhunen**.

Tarinat ovat kirjavia kuin monivärinen räsymatto, kuten **Jaana-Mirjam Mustavuori** omia kokemuksiaan luonnehtii. Ristiriitojen, nousujen ja laskujen, esille tuomista ei ole kaihdettu. Miten voisikaan? Elämä on ennakoimaton, olosuhteet muuttuvat. 50 vuodessa koko Suomi ja suhde kehitysavun/ yhteistyön muotoihin on muuttunut. Kehityksen erottamaton kaksoissisar on muutos.

”Köyhyyden näkeminen jollain tapaa herättää ihmisen”, toteaa **Marianne Leimio-Seppä**. Ehkä olennaista kehitysyhteistyössä on jokin kiinni pitäminen, sinnikkyys ja periksiantamattomuus pyrkimyksessä – siten kuin se kulloinkin käsitetään ja mahdollista on – hyvään.

Mielenkiintoisia ja innostavia lukuhetkiä ja ajatuksen välähdyksiä Pääskyjen lennon myötä!

Helsingissä 4. kesäkuuta 2014

KATRI SIMONEN
PÄÄSKYJEN PUHEENJOHTAJA

EMMAUS JA PÄÄSKYT – RANSKASSA JA POHJOISMAISSA SYNTYNEET SISARUKSET

Teksti: Katri Simonen

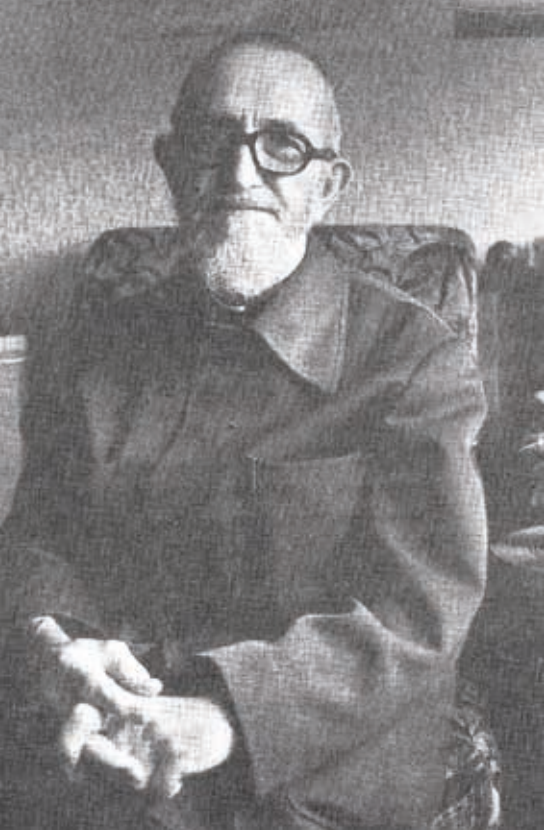
SILKKITEHTAILIJAN POIKA Henrik Groués (1912–2007) antoi pois perintönsä ja hänestä tuli pappi, **Abbé Pierre**. Toisen maailmansodan aikana Abbé Pierre toimi Ranskan vastarintaliikkeessä ja auttoi juutalaisia ja muita vainottuja. Sodan jälkeen hänet valittiin parlamenttiin. Marraskuussa 1949 hän kohtasi epätoivoisen, itsemurhaa hautovan miehen. Abbé Pierre ei kuitenkaan antanut onnettomalle mitään konkreettista apua. Sen sijaan hän kertoi tälle yrittävänsä löytää keinoja asunnottomien auttamiseksi, mutta olevansa lopen uupunut. Olisi suurenmoista, jos mies voisi auttaa häntä ja he yhdessä voisivat tehdä jotakin toisten hyväksi – tästä katsotaan Emmaus-liikkeen alkaneen.

Abbé Pierre avasi omistamansa ison talon hyljeksiytyjen, kanssaihmissiään auttavien ihmisten kodiksi ja antoi talolle nimeksi ”Emmaus”. 1950-luvulla yhteisössä keksittiin alkaa kerätä ja myydä käytettyjä vaatteita, paperia,

lasia ynnä muuta ja siten ansaita toimeentuloa.

Abbé Pierren voimakkaat vetoamukset köyhien puolesta herättivät huomiota ulkomaita myöten. Hän sai paljon kutsuja ja pääsi matkustamaan ympäri maailmaa. Matkoilla Isä-Pierren näkökulma rävähti globaaliksi. Hyvänen aika, vieläkin suurempi kuilu kuin Ranskassa köyhien ja rikkaiden välillä, ammottaa Euroopan ja muiden maanosien – suurimman osan maailman väestöstä – välillä.

Syksyllä 1958 Abbé Pierre sai kutsun Pohjoismaihin. Hän vetosi pohjoismaalaisiin: suhteellisen hyväosaisina heillä on mahdollisuus ja velvollisuuskin auttaa kehitysmaiden köyhiä. Abbé Pierre näki, että täälläpäin monet nuoret olivat henkisesti hukassa, juurettomia ja vaarassa ajautua huumeiden käyttäjiksi. Hekin voisivat saada merkitystä elämänsä auttamalla toisia. Hehän voisivat lähteä vapaaehtoistyöhön Etelään,

Emmaus-liikkeen perustaja Abbé Pierre äänestettiin monena vuonna Ranskan suosituimmaksi henkilöksi.

”Pohjoismaalaiset nuoret voisivat saada merkitystä elämäänsä auttamalla toisia.”

elää siellä yhdessä köyhien kanssa ja auttaa parhaansa mukaan. Sillä pelkkä materiaallinen ja tekninen apu ilman inhimillistä solidaarista vuorovaikutusta voi olla jopa vaarallista.

Ranskalaispapin sana kylväytyi hyvään maahan. Vuonna 1959 perustettiin Ruotsin Pääskyt, 1961 Norjan Pääskyt ja 1963 Tanskan Pääskyt.

SUOMEN PÄÄSKYT PERUSTETAAN TAMMISAARESSA

Rurik Rancken (s. 1923) varttui nuoruutensa Tammisaarella, missä hänen isänsä toimi metsäopiston rehtorina. Sodan jälkeen hän valmistui kirjanpitäjäksi ja meni naimisiin **Birgit He-**

landerin kanssa. Birgit eli **Bigi** (1936-2009) oli papin tytär Uudestakaarleppystä, valmistunut lastenhoitajaksi. He saivat neljä lasta, joista nuorin on **Kristoffer Rancken**.

Odottaessaan, ihan viimeisillään, toista lastaan Bigi meni käymään appivanhempiensä luona. Siellä oli vierailulla **Stina Lindfors**, heidän perhetutunsa, joka oli juuri lähdössä kahdeksi vuodeksi vapaaehtoistyöhön Peruun. Hän menisi ”hoitamaan intiaanilapsia Cunaan”, kuten appi-isä Bigille selitti. Stinan olivat lähettäneet matkaan Svallorna av Sverige, Ruotsin Pääskyt – se kuulosti Bigistä kiehtovalta.

Stina jätti heille Abbé Pierrestä, Emmauksesta ja Pääskyistä kertovia papereita ja lupasi kirjoittaa kirjeitä. Ranckenit tajusivat löytäneensä jotakin, mitä he olivat jo kauan etsineet. Vaikka he asuivat pikkukaupungissa, he elivät ajan hermolla ja olivat maailman menosta hyvin perillä. Sillä kirjastonhoitaja Rurik luki koko ajan, myös uusimpia ruotsalaisia kirjoja.

1960-luku oli suuren sosiaalisen heräämisen aikaa; maailma ja Suomi oli avautumassa ja ihmiset heräämässä eriarvoisuuden ja köyhyyden todellisuuteen. **Pekka Kuusi** kirjoitti 1961 käänteentekevän teoksensa *60-luvun sosiaalipolitiikka*, josta tuli koko suomalaisen hyvinvointivaltion ideologinen selkäranka. Helsingissä perustettiin vuonna 1967 Marraskuun liike, joka kiinnitti huomiota asunnottomien, mielisairaiden ja vankien tilanteeseen. Yhteiskuntaa haluttiin kiihkeästi uudistaa.

Tieto Ruotsin Pääskyistä oli jo entänyt Helsinkiin. Muuan rouva **Helga Dyhr** oli liittynyt Ruotsin Pääskyihin, keräsi sille rahaa ja jakoi tietoa uudesta Emmaus/Pääskyt-liikkeestä.

Ranckenit aloittivat Tammisaaressa oman pienen Pääskyt-ryhmän ja ryhtyivät keräämään rahaa vuonna 1962 perustetun Cuna Nazareth -säätion päiväkodin kummilapsille. He arvelivat, että Stinasta voisi Perusta palattuaan tulla uuden Suomen Pääskyjen yhdistyksen puheenjohtaja, mutta nuoren naisen suunnitelmat veivät muualle.

Syyskuun 23. päivänä 1964 Tammisaaren kaupunginkirjastossa perustettiin Kehitysmaayhdistys Pääskyt. Puheenjohtajaksi valittiin Rurik ja sihteeriksi Birgit. Ensimmäisenä vuotena jäseniä oli 30 ja kummilapsia Limassa 22. Abbé Pierrelle lähetettiin kirje ja kerrottiin uudesta Pääskyt-yhdistyksestä Pohjolassa.

RAHAA TEKEMÄÄN, PÄÄSKYJÄ LÄHETTÄMÄÄN

Mutta mistä saada rahaa köyhille? Alettiin opetella lumppujen keräämistä Abbé Pierren luoman Emmauksen mallin mukaan ja järjestää Tammisaaressa basaareja. Myytiin myös käsitöitä, joita Ruotsin Pääskyt olivat hankkineet Etelän yhteistyökumppaneiltaan. Basaarit menestyivät yllättävän hyvin ja pian oli hankittava pakettiauto kuljetuksia varten. Se saatiin maksettua takaisin jo 11 päivän myyntituloilla.

Rurik
Rancken
Väster-
vikissä

Tammisaari on yhdistysten luvattu kaupunki, ja uusi yhdistys sai pian toimeliaita kannattajia. Heitä tuli myös muualta, ja he asuivat enemmän tai vähemmän vakituisesti Ranckenien 86 neliön rivitalokodissa.

Yhdistyksen hallituksessa keskusteltiin, olisiko syytä edetä Emmaus-työssä yhteisön perustamiseen saakka, siis perustaa kommuuni, jonka jäsenet omistautuvat tekemään pyyteetöntä työtä tulojen hankkimiseksi köyhille. Bigi ja Rurik ainakin olivat siihen halukkaita. Kuten Abbé Pierre aikanaan sanoi: Emmaus ja Pääskyt ovat kuin sisarusket. (Siksi on myös vaikea erotella Kehitysmaayhdistys Pääskyjen ja Emmauksen historian alkuaikojä; ihmiset molemmissa olivat pitkälti samoja. Vasta 1980-luvun lopulla Pääskyt ja Emmaus selvästi erkanivat toisistaan.)

Koska kaikki kehitysmaihien liittyvä oli 1960-luvulla vielä uutta ja outoa, Rurik piti Tammisaaren työväenyhdistyksessä opintopiiriä kehitysmaakysymyksis-

tä. Alusta lähtien myös julkaistiin Svala-kvitter ja Svala-prat-lehtiä. Ihmisten täytyi saada tietää!

Emmaus-Pääskyjen toiminta alkoi pian myös pääkaupunkiseudulla. Helsinkiin syntyi muun muassa **Marita Uunilan** johtama tukiryhmä, Emmauksen ystävät, ja **Leif** ja **Pipe Packalenin** perustama Emmaus-Oulunkylä. Yhtäkkiä oli uusi asia ja yhdistys ottanut tulta – yhteiskunnassa puhaltavien uusien tuulien voimistamana – ja alkanut levitä kovaa vauhtia. Laatomassaan historiikissa *Äventyret Emmaus 1964–2004* (Seikkailu nimeltä Emmaus) Bigi kirjoittaa, että jo vuonna 1965 heistä kirjoitettiin lehdistössä 11 palstametriä!

Ensimmäinen Suomen Pääskyjen oma Pääsky-vapaaehtoinen, **Kerstin Sumelius**, saatiin kustannettua Cunaan jo vuonna 1965. Seuraavana vuonna Abbé Pierre tuli käymään Tammisaarissa Se oli ”onnenpäivä”, kuten Bigi kirjoitti.

Vuonna 1970 Peruun lähtivät Pääsky-vapaaehtoiset **Gun Wasenius** ja **Else Kjellström**. Laivamatka kesti kuusi viikkoa. Melkein heti perille päästyä maa Perussa järkkyy – maanjäristyksessä Huarezissa kuoli noin 10 000 ihmistä. Gun ja Else suuntasivat Huareziin. He elivät kyläläisten kanssa ylhäällä vuorilla ja autoivat asukkaita yhtä kyytiä viisi kuukautta. Sitten he menivät Cunaan.

Myöhemmin Gun valittiin Suomesa naistenlehtiäänestyksessä yhdeksi Suomen merkittävimmistä naisista ja häntä haastateltiin radiossa. Tämän sekä Rurikista tehdyn haastattelun myötä Pääskyjen jäsenmäärä kasvoi taas.

Yhdessä Tukholman Pääskyjen kanssa Perussa avustettiin Cuna Naza-

rethia ja muita kohteita. Ruotsin Pääskyjen Lundin toimistolla oli puolestaan yhteistyökumppaneita Intiassa. Pian Suomenkin Pääskyt alkoivat tukea pieniä kouluja Intiassa ja Bangladeshissa.

Vuonna 1973 haave oman Emmaus-yhteisön, *kommunitetin*, perustamisesta toteutui, kun Tammisaaren läheltä Västervikistä löytyi vanha koulu. Se ostettiin, sinne muutettiin ja näin saatiin kaikki ihmiset, keräystavarat ja vielä myyntipaikkakin – samoin työ ja vapaa-aika, koti ja vieraat – Emmaus-yhteisö ja Pääskyjen ”toimisto”, saman katon alle.

Pääskyjen toimintaa pyöritettiin vuoteen 1988 saakka pääosin Västervikistä käsin.

Birgit ja Rurik Rancken olivat kehitysmalliikkeen, kierrätysliikkeen ja ekologisen elämäntavan edelläkävijöitä Suomessa.

SYVÄLLISYYDESSÄ ON LIIAN HENKILÖKOHTAISUUDEN VAARA

Teksti: Katri Simonen

KRISTOFFER RANCKEN on asunut koko ikänsä Tammisaaressa. Miksei olisi? Salpausselkä jatkuu Tammisaareen saakka ja kasvaa kilpikaarnaisia mäntyjä. Vanha kaupunki on laaja ja ihana, juuri sopiva: ei liian söötti, kuten vanhat pikkukaupungit Ruotsissa, mutta ei purkamista vaille huonokuntoinenkaan, kuten moni paikka Venäjällä.

”**Torsten Rancken**, isoisäni, joka oli metsänhoitaja, oli vaikuttamassa siihen, että metsää suojeltiin. Isäni **Rurik**, joka oli museon- ja kirjastonhoitaja, saattoi puolestaan edesauttaa puu-Tammisaaren suojelemista”, Kristoffer sanoo. Hän on itse metsätaloustusinsinööri.

Ajetaan hänen hienolla kattoikkunallisella autollaan, pysähdytään Emmauksen kirpputorille. Kristoffer kertoo Emmauksen tehneen hiljattain sopimuk-

sen kaupungin kanssa pitkäaikaistyötömiä työpajan pyörittämisestä. Tämäkin on jatkumoa vanhempien elämäntyölle.

KANSAINVÄLISYYTTÄ UMPIMAASEUDULLA

Kristoffer oli viisivuotias, kun Ranckenien perhe muutti vanhaan kouluun Västervikiin ja Emmaus-yhteisö perustettiin. Hän kertoo kokemuksistaan suomeksi, vaikka hänen äidinkieltensä on ruotsi:

”Ihmisiä kävi paljon, **Jaya** ja **Martine** Intiasta tulivat kertomaan ja näyttämään kuvia toiminnastaan, ja Ruotsista tuli Intiaan, Bangladeshiin ja Peruun lähteviä tai sieltä palanneita volontäreja. Vapaaehtoisia asui koulun tiloissa kuukausimääriä. Perhe ja yhteisö menivät kaikin puolin sekaisin. Oli myös

ihmisiä, joilla oli kaikenlaisia ongelmia, mikä oli perheen kannalta haastavaa – mutta tarkoituksenakin oli nimenomaan auttaa.

Koti oli kansainvälinen. Oli hämmästyttävää asua umpimaasedulla täysin kansainvälisessä ympäristössä. Kaikki tiesivät, että kaikki Tammisaaren seudulla nähdyt tummat olivat tulossa meille. Naapurit vähän oudoksuivat, mutta toisaalta vanhempani olivat tunteja, heillä oli Tammisaaressa asema, isä oli kaikkien tuntema museonja kirjastonhoitaja.

Äiti sanoi usein, kuten **Tove Janssonin** vanhemmat, että ”*vi var älskade men försummade*”, meitä lapsia rakastettiin mutta laiminlyötiin. Työ vei vanhemmilta kaiken ajan ja energian. Toisaalta vanhemmat olivat aina kotona. Ja oikeastaan meillä oli monia vanhempia!

Isä jatkoi kirjastonhoitajan työssään vielä jonkin aikaa, sitten se ei ollut enää mahdollista. Palkkatulo loppui. Sen jälkeen Emmaus maksoi heille kuten kaikille muillekin kokopäivätyöntekijöilleen asunnon ja ruuan, välttämättömät terveyskulut sekä 5–8 markkaa taskurahaa. Se vastasi tupakka-askia päivässä. Jos olisi maksettu enemmän, ei olisi voitu antaa niin paljon rahaa ulos.

”Perhe ja yhteisö menivät kaikin puolin sekaisin.”

60-luvulla protestoitiin ja puhuttiin paljon ongelmista, mutta Västervikissä haluttiin myös tehdä jotakin. Pääskyt oli yksi tapa – mutta haluttiin tehdä vielä enemmän. Isä sanoi aina: ”*Gräv där du står*,” Kaiva siitä missä seisot, ja ”*Tänk globalt, handla lokalt*”, Ajattele maailmanlaajuisesti, toimi paikallisesti. Vanhempani jättivät kaiken entisen taakseen, koska he halusivat myös fyysisesti rakentaa toisenlaista elämää. Emmaus-yhteisö merkitsi vielä konkreettisempaa toimimista.

Suurena idolina ja inspiraationa heille oli **Abbé Pierre**. Hän kävi Tammisaarella ja puhui Tammisaaren kirkossa, meillä oli talo täynnä väkeä, olin silloin pikkupoika. Hän oli miellyttävä setä, puhui ranskaa ja ranskanopettaja käänsi. Vanhempani olivat kveekareita; kveekarit uskovat Jumalaan mutta eivät kuulu kirkkoon, ja kveekarit tekevät hyvin samankaltaista työtä kuin Abbé Pierre. Monia kveekareita kävi auttamassa Västervikissä.”

SYNERGIAA YHTEISÖSSÄ

”Västervikin yhteisö oli myös ekologisuuden edelläkävijöitä. Lämmitimme puulla, kasvatimme itse kaikki vihannekset ja marjat, oli kanoja ja vuohia, elämä hyvin yksinkertaista ja luonnonmukaista. *Tänk globalt, handla lokalt* – se oli ydin siinä maallemuutossa. Minäkin olin puutarhassa jo pikkupoikana, hoidin eläimiä ja kalastin. Edelleen kaikki harrastukseni liittyvät omavaraisuuteen. *Handla lokalt*...

Kaikessa vaikutti hyvä synergia. Samat ihmiset samoissa tiloissa keräsivät

hylättyä tavaraa – paljon vanhaa saatiin silloin pelastettua täällä – ja muuttivat sen myynnin kautta avuksi köyhille. Samat ihmiset myös viljelivät maata ja vahvistivat omavaraisuutta paikallistaloudella ja tukivat sitä myös kehitysmassalla, esimerkiksi puiden istuttamista Jagriti Viharassa Intian Biharissa ja peltometsäviljelyä Iquitosissa, Perussa. Samat ihmiset myös olivat panemassa alkuun prosenttiliikettä.* He saivat aikaan myös sen, että kymmeniä tuhansia villapeittoja lähetettiin Pääskyjen välityksellä **Äiti Teresalle** Intiaan.

Äitini matkusti kehitysmaihin ensimmäisen kerran 1980-luvulla. Isä ei voinut lähteä polvivaivansa ja ehkä myös herkkyytensä takia, tai niin kuin hän sanoi: hän matkusti korvien välissä, lukemalla. Muistan miten hän matkusti Helsinkiin, kun oltiin perustamassa Kepaa ja siellä pidettiin paljon kokouksia. Helsingin matkat olivat hänelle stressaavia. Kokouksissa oli järjestöjä laidasta laitaa eikä maaseudulla toimivaa Emmaus-Pääskyjä kukaan oikein tiennyt... Hän piti Kepan perustamista kuitenkin tärkeänä. Ja Kepan (1986) ja Finnidan perustamisen jälkeen myös Emmauksen ja Pääskyjen toiminta helpottui. Esimerkiksi vaatekonttien lähettämiseen Peruun saatiin Finnidalta rahaa vasta vuonna 1981, sitä ennen kaikki kulut maksettiin itse.

Periaatteena oli, että varainkeruutot tilitettiin kokonaisuudessaan kohteeseen. Käyttövaroja saatiin kirpputori-myynnistä ja myös keräämällä ja myymällä vanhoja postimerkkejä.”

KATEPILLARI ORPOJILLE?

”1980-luvulla ja 1990-luvulla oli vaikea kuinka paljon ihmisiä, jotka olivat valmiita tulemaan vapaaehtoistyöhön kommunitettiin puoleksi vuodeksi, mutta se oli liian lyhyt aika yhteisön ylläpitämiseksi, eikä yksi vakituisesti asuva pariskunta riitä toiminnan sydämeiksi. Vanhemmille oli kova paikka, kun yhteisö piti lopettaa vuonna 1990. Minulle se myös oli kauhea järkytys, kun tulin opiskelijana kotiin käymään. Olin kasvanut kodissa, joka oli aina täynnä monenmaalaisia ihmisiä.

Tuli myös kaikenlaisia ristiriitoja... Emmauksen sisällä ja myös Pääskyjen ja Emmauksen suhteessa. **Charlotta Rosbäck** toimi niiden välillä hyvänä siltana. Pääskyt hoitivat supistetua Västervikin kirpputoria viisi vuotta. Myöhemmin sisareni Ylva piti pientä Emmaus-putiikkia kävelykadulla Tammisaarella. Nykyinen Tammisaaren Emmaus sijaitsee kaupungissa mutta on viralliselta nimeltään edelleen Emmaus Westervik.

*Prosenttiliikkeen tavoitteena on pitkään ollut, että kehitysyhteistyön osuus bruttokansantuotesta olisi 0,7 prosenttia. Vuonna 2014 osuus on 0,55%, mikä tekee 202 euroa henkeä kohti. Suomi on sitoutunut Eurooppa-neuvoston päätökseen, jonka mukaan 0,7 prosentin tavoite on saavutettava vuoteen 2015 mennessä.

Pettymyksiä tuli myös yhteistyökumppaneiden kanssa. Kehität asioita tiettyyn suuntaan, sinulla on tietty ideologia tai näkemys ja uskot, että kumppanilla on sama. Jos sitten tapahtuu jotain, se on kriisi, varsinkin kun ollaan ystäviä! Oltiin ehkä sinisilmäisiä: kumppaneihin uskottiin ja luotettiin täysin.

Malliesimerkki tästä oli San Gerardo. Limassa oli tuettu Santa Marian poikakotia. Sitten poikakodin johtaja sai idean. Perustetaan Amazonille, Iquitokseen, San Gerardon maanviljelykeskus, jonne orpopojat voivat muuttaa, juurtua ja alkaa tehdä siellä työtä. Kävimme Iquitoksessa äidin kanssa vuonna 1986 ja peltometsäviljelyn

mahdollisuudet näyttivät lupaavilta. Sinne oli myös menossa kaksi vapaaehtoista kahdeksi vuodeksi.

Sitten saimme kirjeen: he toivoivat Pääskyliltä katepillaria metsän raivamiseksi! Heidän näkemyksensä kehityksestä oli totaalisesti toisenlainen kuin meidän. Hanke loppui. Se oli suuri vahinko.

Myös Pääskyjen 1980-luvun suurin hanke, Jagriti Viharán kyläkehityskeskus Biharissa, päättyi. Kirjanpito oli epäselvää, vastauksia ei kuulunut, toiminta ei ollut läpinäkyvää eivätkä he ymmärtäneet, että rahat oli käytettävä juuri siihen, mihin ne oli tarkoitettu.

Kristoffer äitinsä Birgit Ranckenin kanssa sekä tuikitärkeä pakettiauto, jolla haettiin lumppuja ja muuta myytävää Västervikiin. Auton rahat saatiin kokoon 11 päivän kirpputorimyyynnillä.

Jagritia varten kehitettiin puuaddressi, mutta istutuskustannukset taimea koh- ti olivat hyvin korkeat. Kävin siellä ja kun halusin nähdä puita, käyntiä kyliin ei saatu ikinä järjestymään... Jaya oli itse inspiroiva guru, hän eli yksinkertai- sesti ja oli erittäin hyvä opettaja lapsil- le, mutta kirjanpito- ja raha-asioita hän ei hallinnut.”

PIENEMPIÄ ODOTUKSIA

”Kehitysyhteistyö on hyvin haastavaa, se ei aina mene kuin Strömsössä. Vas- tuu on kauhean suuri. Yrität kehittää jo- takin toisessa maassa, vieraassa kult- tuurissa, vaikka se omassakin kaupun- gissa on vaikeaa! Jokin ideologia tai siis näkemys tai suunta täytyy olla – muuten on vaikea tehdä vapaaehtois- työtä – ja ideologian täytyy kohdata kumppanin ideologian kanssa. Samal- la olet sotkemassa toisen valtion asioi- ta, ehkä kehityspolitiikkaakin. Näistä asioista on oltava tietoinen.

Puheenjohtajakaudellani tunsin, että meillä ei ole riittävästi tietoa eikä tar- peeksi aikaa keskustella asioista sy- vällisesti. Toisaalta juuri syvällisyydes- sä piilee se vaara, että asiat muuttu- vat liian henkilökohtaisiksi. Epäsuhtaa on myös siinä, että me olemme täällä erittäin tehokkaita. Siellä suhtautumi- nen voi olla ihan erilaista.

Nyt jälkeinpäin ajattelen, että ei pidä olla liian suuria odotuksia, kaikki on kuitenkin plussaa. Tärkeää on myös se, mikä tapahtuu täällä. Vapaaehtois- työ lisää tutkimusten mukaan onnel- lisuutta! On hyvä antaa ja auttaa niin kauan kuin voi, elämäntilanteet voivat

muuttua. Minä, samoin kuin sisareni ja veljeni, olimme koulun jälkeen vuoden ajan kokopäiväisinä Emmauksen työn- tekijöinä.

Hienoa on, jos voimme vaikuttaa sii- hen, ettei joka puolella maailmaa teh- dä samoja virheitä kuin me olemme tehneet, tuhlata luonnonvaroja. Hyvä on jos he voivat hypätä suoraan järke- vään energiatekniikkaan ja kestävään luonnonmukaiseen viljelyyn. Kestävä kehitys on tärkeätä – oikeastaan koko maailmassa.”

HERROJEN KANSSA METSÄLLÄ

Kristoffer kertoo olevansa töissä Åmin- nen kartanossa, hän on – kuten kar- tanonherra **Björn ”Nalle” Wahlroos** sanoo – kartanon *skogschef*, metsä- päällikkö, ja vastaa paitsi metsän- ja puistonhoidosta myös riistanhoidosta ja metsästysretkien järjestämisestä. Jahteihin osallistuu paljon vapaaehtoi- sia eri puolilta maata.

”Ihmettelen omaa elämääni. Kasvoin yhteisössä, jossa tehtiin yhdessä ja il- man palkkaa työtä köyhimpien hyväk- si. Sattumien kautta olen päätenyt te- kemään työtä ja olemaan tekemisissä Suomen rikkaimpien ihmisten kanssa, järjestän lintujahteja ja metsästä heid- än kanssaan. Toisaalta isoisäni pe- rusti aikanaan metsänhoitoyhdistyk- sen ja sitä kautta hän myös tutustui kartanonomistajiin ja liikemiehiin. Elä- mä ei ole mustavalkoista.”

ESIKUVINA ABBÉ PIERRE JA SUNDERLAL BAHUGUNA

KUN AJATTELEN Emmausta ja Pääskyjä, mieleeni tulee ensimmäiseksi kaksi karismaattista hahmoa, Emmaus-liikkeen perustaja **Abbé Pierre** ja intialaisen Chipko-liikkeen perustaja **Sunderlal Bahuguna**.

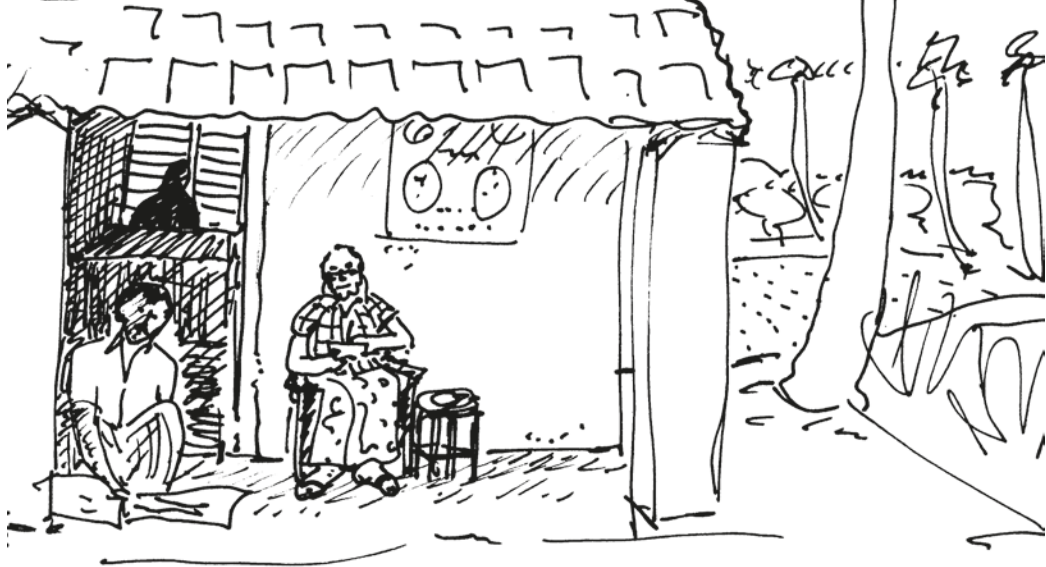
Tapasin Abbé Pierren kaksi kertaa, Suomessa vuonna 1968 ja Belgiassa vuonna 1970. Hänestä säteili hyvyys ja päättäväisyys ja hänes-

tä sai vaikutelman, ettei hän pelännyt mitään. Hänen innoittamana perustimme 1969 vaimoni **Pipen** ja **Sussi Burmeisterin** kanssa Emmauksen Oulunkylän ryhmän, johon myöhemmin liittyi **Kaarina Aalto** (myöhemmin **Valoalto**). Sussi, Kaarina ja minä olimme kokopäiväisiä lumppureita ja olimme ylpeitä kirpputorimme tuotosta, joka meni kokonaisuudessaan Pääskyjen silloisiin projekteihin.

”Jokainen ihminen on arvokas.”

PÄÄSKYLÄ MADRASBUSSEN.

KONVALESSENTEN.

Piirroksset ovat Intian matkapäiväkirjastani vuodelta 1992.

Tämä vaihe elämässäni päättyi 1974, jolloin aloin uudelleen opiskella ja sain erilaisia mielenkiintoisia töitä Afrikassa, ensin Suomen suurlähetystössä Nigeriassa ja sen jälkeen lähinnä kehitysyhteistyötehtävissä. Kymmenen Afrikan vuoden jälkeen tulin takaisin Suomeen ja olin seitsemän vuotta palkattuna Pääskyjen projektisihteerinä Helsingissä. Halusin tehdä kansalaisjärjestöhommia päätyönäni, ja Pääskyjen oli silloin mahdollista palkata pieni-palkkainen työntekijä.

Ennen minua hallintoa ja kaikkia käytännön asioita hoitivat Pääskyjen perustajat **Bigi ja Rurik Rancken** ja heidän apunaan **Ines Gustafsson ja Hilka Söderman** sekä Helsingissä Pipe.

Ruotsin Pääskyt olivat tukeneet Chipko-liikettä 1980-luvun lopulla ja kutsuivat Bahugunan Ruotsiin. Suomeen Bahuguna kutsuttiin erään Pohjoismaiden matkansa yhteydessä; kutsujina 1991 olivat Pääskyt ja Ympäristö ja kehitys. Ohjelmaan kuului muun muassa vierailu Ämmäsuon kaatopaikalla. Bahuguna oli väsymätön keskustelija ja agitaattori. Hän kertoi Chipko-liikkeestä ja Himalajan puunhalaajanaisista ja siitä, miten tärkeää on saada ihmiset mukaan päättämään omista asioistaan.

Pääskyissä teimme vuonna 1989 hienon kirjan Chipko-liikkeestä suomeksi ja ruotsiksi.

Vieraillessani Intiassa vuonna 1992 tapasin Sunderlal Bahugunan Tehri-padon kampanjaleirissä. Hän oli silloin syömälakossa, mutta täynnä taistelutahtoa Himalajan luonnon ja paikallisasukkaiden puolesta.

Jos opin Abbé Pierreltä sen, että jokainen ihminen on arvokas, niin Sunderlal Bahugunalta opin osallistumisen ja rauhanomaisen joukkoliikkeen merkityksen. Nämä asiat olen yrittänyt pitää mielessäni.

• Leif Packalen (s. 1946), kansalaisaktivisti, kehitysyhteistyöntekijä, sarjakuvaneuvos.

Vuonna 1997 Leif perusti Maailman sarjakuvat -yhdistyksen. Kehitysmaiden ruohonjuuritason ihmisiä voidaan kouluttaa itse kuvaamaan todellisuuttaan ja käsittelemään kehityskysymyksiä sarjakuvan kautta. Leif käytti sarjakuvaa kansalaisjärjestön työvälineenä jo Pääskyjen yhteistyökumppanin VCDS:n kanssa. Maailman sarjakuvat on kehittänyt käsitteen grassroots comics ja pitää työpajoja ympäri maailmaa.

Sunderlal Bahuguna paastosi monta kertaa estääkseen Tehri-padon rakentamisen Himalajalle

AIKANSA LAPSI

ÄITI TERESAN saama Nobelin rauhanpalkinto vuonna 1979 räjäytti tajuntani ja avasi silmät köyhyydelle, maailman tuloeroille ja yhteiskunnalliselle epätasa-arvoisuudelle. Toinen tajunnanräjäyttäjä oli **Boris Simonin** kirja *Emmauksen lumpunkerääjät* (1977, suom. **Taisto Nieminen**). Olin lukion toisella luokalla, täyttänyt 18 vuotta ja mukana ekumeenisessa, yhteiskunnallisesti aktiivisessa Taizé-liikkeessä.

Aikakausi ympärillä tihkui kansainvälisyyttä ja solidaarisuusajattelua. YK-päivän rauhanmarssi lokakuussa kokosi sankoin joukoin väkeä, ja vihreä liike teki tuloaan. Maallemuutto, kansalaisjärjestöt ja yhteisöasuminen olivat "in". Ja minä olin aikani lapsi. Asuin yhteisöissä ja maallekin muutin 90-luvun alussa, ja yhteisöön, tietysti, punamullalla maalattuun vanhaan kansakouluun. Jostain kumman syystä rakennus muistutti Emmaus Väs-

tervikin päarakennusta Tammisaaressa. Isäni kutsui kansakouluamme "Etelä-Suomen kapinakeskukseksi", ja siellä asui lähes pelkästään aktivisteja, yhteiskunnallisesti aktiivisia ihmisiä. Kuinka ollakaan, kansakoulumme sijaitsi lähellä Tammisaarta.

Ihmisoikeusajattelu teki tuloaan Suomeen 1980-luvulla, ja opiskelin oikeustiedettä Helsingin yliopistossa vuosina 1981–89. Opis-

"Olin täysiverinen idealisti ja halusin parantaa maailmaa posket punaisina ja silmät loistaen."

kelin myös valtiotieteellisessä tiedekunnassa ja kehitysmaainstituutissa. Olin täysiverinen idealisti ja halusin parantaa maailmaa, posket punaisina ja silmät loistaen. Tein työtä Am-

nestyssä ja olin koko 1980-luvun ja suurimman osan 1990-lukua mukana kansainvälisissä ihmisoikeus-, kehitys- ja ympäristöjärjestöissä. Olin mukana tuomassa Suomeen Friends of the Earth -järjestöä, maail-

sin kielestä, ja kaksikielisyys oli mielestäni suuri rikkaus.

Etelä-Aasian matkan jälkeen yhteiskunnallinen ajatteluni alkoi monipuolistua, aloin radikalisoitua ja pelkkä hyväntekeväisyys alkoi näyttää hampaattomalta, sellaiselta, joka ei koskaan muuta maailmaa vaan pitää yhteiskunnalliset rakenteet koskemattomina, köyhät köyhinä ja rikkaat rikkaina. Toimin Pääskyjen lisäksi demokraattisissa lakimiehissä, kehitysmaakauppaliikkeessä ja Amnestyssä. Vuoden 1987 olin töissä Rauhanasemalla Aseistakieltäytyjäliiton lakinaisena. Siitä matka jatkui Ympäristö ja kehitys -järjestöön ja Kepan toimintaan, yliopistolle ihmisoikeustutkijaksi ja lopulta tuomaan Suomeen Maan ystävien yhteiskunnallisesti suuntautuneita kampanjoita. 1990-luvulla olin mukana Ympäristö- ja kehitys -järjestön kehitysyhteistyöhankkeissa ja vastasin muun muassa Kenian Vihreän Vyöhykkeen liikkeen toiminnan tukemisesta. Matkustin 1990-luvulla Keniassa, Tansaniassa, Zimbabwessa ja Sambiassa. Maailmani laajeni entisestään.

...Huomaan, että yhteisöasuminen, luottamustehtävät, kansalaisjärjestöt, ihmisoikeusajattelu, matkat, kokoukset, seminaarit, kampanjat ja hankkeet vyöryvät muistoissani kuin valtavan pitkä monivärinen räsymatto. Kaikki värit sekoittuvat toisiinsa iloisesti. Olen tavannut monia upeita järjestötyöntekijöitä, aktivisteja ja tutkijoita järjestövuosinani niin Suomessa kuin maailmalla, ja luulen, että olen saanut

uudet silmät katsella maailmaa niinä vuosina, kun toimin aktiivisesti eri järjestöissä.

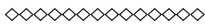
Mutta lopulta luovuin ideologisista silmäläpuistani ja idealismista. Paloin loppuun. Väsyin pitämään maailmaa ongelmana, joka on ratkaistava. Ei maailmaa voi parantaa. Maailma on aina keskeneräinen, muutoksessa, eikä se tule koskaan valmiiksi. Asiat ovat yhtä aikaa hyvin ja huonosti, riippuen näkökulmasta ja siitä, kenen silmin asioita katsellaan ja maailmaa luetaan. Maailma vain yksinkertaisesti on, ihana, kamala, köyhä, rikas ja rakas.

Oman nuoruuden idealismini taustalla oli maailman parantamisen halun lisäksi taipumus projisoida kaikki ongelmat ulkopuoliseen maailmaan. En kyennyt saamaan yhteyttä omiin varjoihini ja pelkoihini. Olin myös rajaton, minulla ei ollut terveitä rajoja. Halusin olla oikeassa muiden puolesta, määrittellä, mitä on hyvä elämä muidenkin puolesta.

Mitä opin kehitysyhteistyöstä ja kumppanuudesta? En tiedä. En ole 17 vuoteen ollut mukana yhteiskunnallisessa vaikuttamistoiminnassa. Kyse on josta tapauksessa ennen kaikkea yhteistyöstä. Ehkä jättäisin koko sanan ”kehitys” pois. Mitä se on loppujen lopuksi? Kukaan ei voi parantaa maailmaa toisten puolesta, tietää, miten ihmisten tulee toimia toisella puolella maailmaa, aivan erilaisessa kulttuurissa, poliittisessa ja taloudellisessa todellisuudessa. Uskon paikallisiin aloitteisiin,

ihmisten omaan voimaan niin pohjoisella kuin eteläisellä pallonpuoliskolla. Paikalliset ihmiset ovat aina oman elämänsä, yhteiskuntansa ja kulttuurinsa parhaita asiantuntijoita. Kaikkialla on valvutuneita ja vähemmän valvutuneita ihmisiä, yhteiskunnallisesti aktiivisia ja passiivisia ihmisiä. Ja tärkeimpiä asioita ei näe silmillä vaan sydämellä. Sen opin Emmauksen ja Pääskyjen toiminnassa mukana ollessani.

Olen loppuunpalamiseni (1997–99) jälkeen tehnyt pitkän matkaan sisäänpäin kohti sitä ihmistä, joka oikeasti olen – en kaikitietävä monitoimikone ja kaiken osaava maailman vahvin

nalle vaan tavallinen, tunteva, hauras nainen. Elämän suorittaminen on ollut minussa hyvin tiukassa, samoin vaatimus hyvien tekojen tekemisestä. Nyt olen enemmän läsnä ja totta.

Välillä vedän kehotietoisuuskouluttajana työpajoja, joiden keskiössä on oman itsen kuuntelu, rehellinen vuorovaikutus toisten kanssa, itsensä ilmaiseminen ja arkipäivän aistillisuus. Minulle on tärkeää olla totta, se, kuka kulloinkin olen. Oman tontin rajaaminen on minulle tärkeää.

- Jaana-Mirjam Mustavuori (s. 1961), oikeustieteen kandidaatti, vapaa kirjoittaja, kirjailija, suomentaja, kehotietoisuuskouluttaja, asuu Bromarvissa, Raaseporissa.

Naisia oppimassa järjestäytymisen voimaa Pääskyjen pitkäaikaisen kumppanin, Village Community Development Society'n, kokouksessa Vellakulamissa, Tamil Nadussa.

IDEALISMIN KONKREETTISUUS

SEPPI OLI HENKEEN JA VEREEN journalisti, humanisti, vasemmistolainen, aktiivisti, kirjailija, matkustaja, mitä vielä. Kokki ainakin! Perheenisä Damaskuksen-tiellä Toukolassa, musiikinrakastaja. Kuvaavaa on, että hänestä on oma artikkelinsa paitsi Wikipediassa, myös Kansallisbiografiassa. Sellaisen puheenjohtajan me Pääskyt saimme, ja samana vuonna myös Sepin pojan **Maxin** – julkisen haun kautta – projekti- ja tiedotussihteeriksi. Kehitysyhteistyötä juuria ja versoja myöten, kun perhe ei olekaan pahin. (Tästähän meillä on toinenkin esimerkki, **Bigin** ja **Rurikin** poika **Kristoffer Rancken**.) Sitten Seppi halusi omis-tautua kokonaan kirjoittamiselle ja ehdotti seuraajakseen **Tapiota (Tamminen)**.

Näin Seppi kirjoitti puheenjohtajakautensa alussa (Pääskyt 1/1995):

Eteenpäin!

”Olin päivän myöhässä, kun tulin Jagriti Viharaan ja tervetuliaismenot oli peruutettu. Kun kerroin että minun oli palattava Ranchiin vielä samana iltana, Jaya ja muut opettajat pudistivat päitään ja katselivat minua säällivästi ja hieman epäuskoisina.

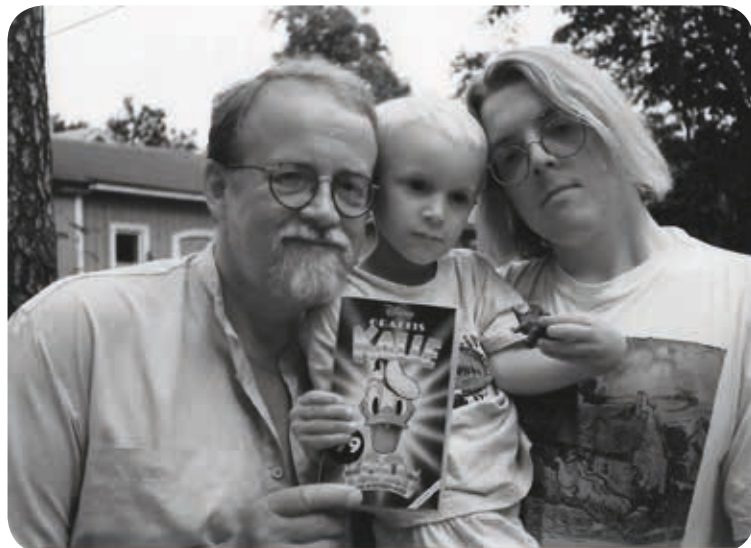
Sinun pitäisi ainakin yhtenä aamuna saada herätä täällä, jotta ymmärtäisit, sanoi Jaya.

Olin länsimainen uutismies, minun oli ehdittävä eteenpäin. Tämä tapahtui noin kymmenen vuotta sitten. Hedel-

mäpuut olivat nuoria, rakennuksia oli vähemmän kuin nyt. Lasten koulusta ei ollut näkyvissä muuta kuin hiekkakan piirretty ääriviiva ja pienoismalli. Mutta Jagriti Viharan opettajat poh-tivat jo innokkaasti sen käyttösuunnitelmia.

Kun saadaan rahaa rakennamme koulun valmiiksi, sanoi Jaya.

Hän pani toivonsa tulevaisuuteen, mutta sellaiseen tulevaisuuteen, jolla on sisältöä, joka tulisi kun sen aika oli. Sille oli annettava aikaa.

”Me pääsemme kontaktiin muunlaisten todellisuuksien kanssa kuin omamme.”

Kuvassa Johan ”Seppi” von Bonsdorff, Max von Bonsdorff ja Maxin poika Artur, 4 vuotta. Kuva on otettu Toukolassa kesällä 1994.

Tämä nousee mieleeni kun kirjoitan tätä, samana päivänä kun lehdet kertovat Nick Leesonista, nuoresta luskusleijonasta, pankkimeklarista joka parissa viikossa kykeni suistamaan vanhan, järkähtämättömäksi kuvitelun brittipankin perikatoon pelailemalla tulevaisuudella, mutta sellaisella jolla ei ollut sisältöä, ei arvoa sellaisenaan, pelkällä kimaltelevalla illuusiolla.

Tänä päivänä Jagriti Viharan lasten koulu on ollut valmiina pitkään. Nick Leesonin tulevaisuudenpanostuksesta ei ole jäljellä mitään, jolle voisi jotakin rakentaa, ei mitään konkreettista, vain suunnattomat velat muitten maksettaviksi.

Pääskyjen voima on idealismin konkreettisuudessa. Hankkeet, joita tuemme, ovat itäneet maaperästä jossa ne

kasvat, Intiassa, Perussa. Ne perustuvat paikalliseen osaamiseen, siihen osallisten ihmisten ajatuksiin ja kokemuksiin, joita me tuemme, heitä kannattavat sadat pääskyt, jotka tahtovat antaa panoksensa maailman hädän lievittämiseen ja suoda ihmisille mahdollisuuksia taistella sen syitä vastaan.

Se on myös oppimisprosessi – parhaimmillaan molemminpuolinen. Me pääsemme kontaktiin muunlaisten todellisuuksien kanssa kuin omamme.

Meidän tehtäviimme – oikeuksiimme – kuuluu tällaisten kokemusten välittäminen oman yhteiskuntamme ihmisten tietoisuuteen.

• Johan ”Seppi” von Bonsdorff (1940–2002) oli toimittaja, tietokirjailija, vasemmistoaktivisti.

PERUSNÄKÖKULMA ON AINA SAMA: KÖYHYEDEN POISTAMINEN JA OIKEU- DENMUKAISUUDEN VAHVISTAMINEN

OTE MAXIN ENSIMMÄISESTÄ kirjoituksesta Pääsky-lehdessä (1/95) on oikeellinen hänen tulevaisuuttaan ajatellen. Max osallistui Ruotsissa pidettyyn kansainväliseen Värlsbanksforumiin, joka tarkasteli kriittisesti Maailmanpankin ja Kansainvälisen valuuttarahaston tuolloin 50-vuotista toimintaa:

”Suuret, ylhäältä johdetut korkeateknologiaan perustuvat kehitysprojektit kuten jättipadot ja energiahankkeet ovat yleisiä tänä päivänä. Mutta mitkä ovat Maailmanpankin ja maailman taloudellisten intressien edustaman kehityssuuntauksen vaihtoehdot?”

Max kirjoitti intialaisen Poonan yliopiston taloustieteilijän **Vijay Paranjpyen** näkemyksistä. Paranjpye kritisoi Narmadan patohankkeita ja kertoi pienimuotoisista patohankkeista Gujarattissa. *”Intiassa myös kuivemmillä alueilla sataa riittävästi paikallisia tarpeita varten ja Intiassa on myös olemassa monituhattavuotiset perinteet veden keräämisestä, säilyttämisestä ja johtamisesta. Tuotannon ja kulutuksen sopeuttaminen tasolle joka on kaikille riittävä, oli Paranjpyen tärkeimpiä viestejä, myös meille täällä lännessä.”* Näin siis Max pohdiskeli vuonna 1995.

Nykyisessä työssään Aasian kehityspankissa Manilassa, Filippiineillä, Max on erittäin kiireinen. Onnistuimme kuitenkin saamaan häneltä vastauksia joihinkin kysymyksiin:

Mikä sinua kiinnosti Pääskyissä?

”Liityin Pääskyjen jäseneksi 1992 tavattuani **Kristoffer Ranckenin**, joka tutustutti minut järjestön toimintaan. Kehitysmat ja kehitysyhteistyö oli kiinnostanut minua jo pitkään ja Pääskyt tuntui luonnolliselta foorumilta toimia näiden kysymysten parissa.”

Mainitse kolme asiaa jotka ovat jääneet mieleesi Pääskyt-ajoiltasi?

”Monta asiaa. Pääskyt oli ensimmäinen kansalaisjärjestö, jonka parissa olin mukana kehitysyhteistyötoiminnassa, josta myöhemmin on tullut ammatini.

Kumppanuustoiminta ja suhteet oli vahva osa Pääskyjen toimintaa. Matkustin isäni **Sepin** kanssa hankeseurantamatkalle Intiaan 1996, jolloin kävimme sekä VCDS:ssä että Jagriti Viharassa. Matka oli ensimmäiseni kehitysmaihin. Erityisesti käynti VCDS:s-

Pääskyt osallistuivat maailmanlaajuisiin Intian suurpatohankkeita, Tehriä ja Narmadaa, vastustaviin kampanjoihin. Kuvassa mielenosoitus Narmada-joen ylittävällä sillalla. Kuva: Maud Johansson / Göran Eklöf

sä oli vaikuttava ja opetti paljon kumppanuudesta. Opin myös paljon dalit-tematiikasta ja sen poliittisuudesta, mistä en ollut tiennyt aikaisemmin.

Pääskyt oli mukana erilaisissa kansainvälisissä kampanjoinneissa 1990-luvulla. Yksi näistä oli Narmada-patohanketta vastustava kampanja, joka kohdistui Maailmanpankkiin, joka suunnitteli rahoittavansa hanketta. Tä-

mä oli oma ensikosketukseni kansainväliseen kansalaisjärjestökampanjoihin.

Pääskyjen vaikuttava historia on jäänyt mieleen monella tavalla. Ranckenin perhe ja monet muut olivat panostaneet vahvasti järjestön kehitysyhteistyöhön ja kumppanuuksiin. Tämä muodosti pohjan, josta oli hyvä jatkaa kun itse tulini mukaan. Pääskyt oli kumppa-

nuustoiminnan lisäksi ollut aikaisemmin hyvinkin aktiivinen suomalaisessa kehityskaanaliikkeessä, se oli esimerkiksi prosenttiliikkeessä ja myös mukana perustamassa Kepaa. Itse pyrin jatkamaan tätä aktiivisuutta ollen mukana Pääskyjen edustajana Kepan hallituksessa.”

Teet edelleen kehitysyhteistyötä – missä ja minkälaisien asioiden parissa?

”Pääskyt oli ponnahduslauta, jonka kautta jatkoin matkaani eteenpäin kehitysyhteistyön ja kehityspolitiikan parissa. Pääskyt-aktivismi johti ammatteihin. Pääskyjen kautta siirryin Kepaan, sieltä ulkoasianministeriöön ja tällä hetkellä olen Aasian kehityspankissa. Tehtävät ovat vaihdelleet ja paljon olen matkan varrella oppinut, mutta oma perusnäkökulmani on aina ollut sama: pyrkimys kehitysyhteistyön ja politiikan keinoin edistää köyhyyden poistamista ja vahvistaa oikeudenmukaisuutta.”

Gradusi aihe oli kehitysyhteistyö ja kehitysteoriat. Mikä kehitysteoria tai -visio on mielestäsi nyt ajankohtaisin ja tärkein?

”Kehitysteoriat ja visiot ovat tärkeitä, koska ne auttavat ymmärtämään his-

toriaa ja tämän päivän köyhyys- ja oikeudenmukaisuushaasteita. Itse en kuitenkaan hahmota näitä asioita ensisijaisesti teorioiden kautta. Tärkein lähtökohta kehitysyhteistyön suunnittelemiselle on empiirinen tutkimus ja evaluointi maakohtaisten köyhyys- ja oikeudenmukaisuushaasteiden näkökulmasta.”

Kerro jotakin Sepistä ja taustastasi – vaikka jokin muisto.

”Aika Pääskyissä oli minulle siinäkin mielessä erittäin tärkeä, että minulla oli mahdollisuus tehdä yhteistyötä isäni Sepin kanssa, joka menehtyi vain 61-vuotiaana vuonna 2002. Seppi toimi Pääskyjen puheenjohtajana, kun olin koordinaattorina. Opin Sepiltä paljon, esimerkiksi järjestölehden teosta kun teimme yhdessä Pääskyt-lehteä.

- Max von Bonsdorff (s. 1966), Aasian kehityspankin Suomen maaryhmän johtokuntaedustajan neuvonantaja (Advisor to the Executive Director for Canada, Denmark, Finland, Ireland, the Netherlands, Norway and Sweden).

IHMISENKOKOINEN IKKUNA KEHITYSYHTEISTYÖHÖN

OLIN ENSIMMÄISEN KERRAN yhteydessä Pääskyihin v. 1994, kun olin lähdössä Intiaan tekemään graduni kenttätöitä. Tiesin Pääskyjen yhteistyöstä Himalajalla toimivan Chipko Andolan ympäristöliikkeen kanssa ja kyseilin tarkempia tietoja tuolloiselta toiminnanjohtajalta **Leif Packalenilta**. Päädyinkin sitten Pohjois-Intiaan Tehrin patotyömaan tienoille Chipkon johtohahmoa **Sunderlal Bahugunaa** ta-

paamaan sekä vierailemaan muutamaksi päiväksi Bahugunan vaimon **Vimlan** luotsaamaan gandhilaiseen ashramiin Silyaran kylässä. Bahugunat ovat intialaisen ympäristöliikkeen merkkihahmoja, ja heidän vaatimaton elämäntapansa ja omistautunut asenteensa tekivät minuun lähtemättömän vaikutuksen.

Seuraavana vuonna tulin mukaan Pääskyjen hallitukseen ja aloin opiskella järjestötyön alkeita. Vielä tuolloin Pääskyillä oli Tammisaaressa iso

*Chipko-liikkeen eli puunhalaajien naisia keräämässä heinää vuorilta.
Kuva: Maud Johansson*

kirpputori, jota **Bigi** ja **Rurik Rancken** joukkoineen pyörittivät ja joka tuotti Pääskyille mukavasti tuloja tuettavien hankkeiden lisäksi myös toiminnanjohtajan palkkaan. Toisinaan myös hallituksen kokoukset olivat Tammisaares- sa, ja koska valtaosa hallituksen jäse- nistä oli tuolloin ruotsinkielisiä, pääsin ensimmäistä kertaa sitten kouluvuo- sien käyttämään ruotsia, ainakin kuul- lun ymmärtämistä.

Saatuani opinnot kasaan olin ensin Pääskyissä pari kuukautta harjoittelija- na **Max von Bonsdorffin** työskennel- lessä toiminnanjohtajana. Maxin ryh- dyttyä tekemään osittain töitä Kepalle aloitin palkkatyöt osa-aikaisena hanke- sihteerinä. Ensimmäiset työni olivatkin nimenomaan hankesuunnittelua, ja in- tialaisen kumppanimme VCDS:n (Villa- ge Community Development Society) kanssa suunnitteleamme luonnon- mukaisen viljelyn hanke sai ulkominis- teriön hankerahoitusta, tosin pienen UM:n kanssa käydyän väännön jälkeen.

Ensimmäisiä työtehtäviäni oli myös hankeseurantamatka Cuna Nazare- thin lastentarhaan Limaan yhdessä Pääskyjen hallituksen jäsenen **Sanna Tukiaisen** kanssa. Pääskyt oli jo pit- kään hallinnoinut vaatekonttien lähet- tämistä Cunaan Tammisaaren kirppu- torilta sekä Ahvenanmaan Emmauk- sesta, mutta edellisestä Pääsky-vie- railusta Peruun oli vierähtänyt aikaa. Vierailumme myötä yhteistyö ja eten- kin espanjankielinen yhteydenpito ti- ivistyi ja on jatkunut erinomaisena aina näihin päiviin asti, vaikka konttien lä- hettäminen UM:n rahoituksella Pääs- kyjen osalta loppuikin. Cunan johtajat-

tarena tuolloin vielä työskennellyt **Mar- garita Herrera** emännöi meitä omaan hillityn ystävälliseen tyyliinsä, ja kos- ka asuimme päiväkodin yhdessä meitä varten tyhjennetyssä toimistohuonees- sa, seurasimme pari viikkoa päiväko- din eläväistä toimintaa aamusta iltaan. Vierailumme aikaan osui peräti kahdet juhlat, Cunan 35-vuotisjuhlat sekä las- ten vanhempien järjestämät varainke- ruujuhlat, joissa salsattiin yötä myöten. Samalla reissulla pääsin myös Titica- ca-järvelle, Cuzcoon ja Machu Picchul- le, jotka saivat turistin haukkomaan henkeä korkeassa ilmanalassa ihan sananmukaisestikin.

PANIKOIVA TOIMINNANJOHTAJA JA MAINIO TYÖYHTEISÖ

Maxin siirryttyä täysipäiväisesti Kepan leipiin aloitin Pääskyjen toiminnanjohtajana vuoden 1998 alusta. Alkuun työ- aika oli neljä päivää viikossa vähen- tyen toisena työvuoteni kolmeen päivään Tammisaaren kirpputorin toi- minnan ja siten tulojen kutistuessa. Tärkein työkaverini oli Pääskyjen tuol- loinen puheenjohtaja **Seppi von Bon- sdorff**, suomalaisen kehitysyhteistyö- ja yleensäkin järjestötoiminnan käve- levä tietosanakirja ja todellinen vete- raani. Kokeneen ja huumorintajuinen Sepin kanssa oli mahtavaa tehdä töi- tä: hän taisi joutua useampaankin ker- taan rauhoittelemaan kokematonta, panikoivaa toiminnanjohtajaa ja oli hy- vin tavoitettavissa aina tarvittaessa. Asuimme myös suht lähellä toisiam- me, minä Vallilassa ja Seppi Toukolas- sa, joten usein kiikutimme toisillemme erilaisia allekirjoitusta vaativia paperei- ta iltamyöhälläkin. Sepin koti oli aina

”-- työuraani
miettiessäni täytyy
todeta, että työskentely
järjestön – pienenkin –
ainoana työntekijänä
on ollut monipuolisimpia
taitoja vaatinut työni --”

auki Pääsky-vieraille, ja istuimme siel-
lä monta hallituksen kokousta Sepin
ruuista nauttien.

Ensimmäisen toiminnanjohtajavuoteni
kohokohta oli kuukauden hankeseu-
rantamatka VCDS:ään Tamil Naduun,
Etelä-Intiaan. Olin tavannut järjestön
johtajat, Mrs. **Kousalyan** ja Mr. **Marti-
nen**, jo aiemmin Suomessa, ja oli hie-
noa päästä tutustumaan VCDS:n työ-
hön alueen maaseutukylissä. Työpari-
nani toimi viljelyhankkeen vastuuhenkilö **Kumar**, suunnilleen ikäiseni tami-
limies, jonka kanssa kiersimme kylillä
ja muissa alan järjestöissä niin moot-
toripyörällä kuin bussillakin. Tältäkin
matkalta on jäänyt mieleen tapahtu-
mia, joita ei unohda: kivilouhoksilla pal-
jain käsin räjähdysaineita käsittelevät
työntekijät, jotka asuivat lapsineen lou-
hosalueella vaatimattomissa teltoissa
ja pyysivät jäämään vieraikseen syö-
mään. Nuokkuminen yöllä täyttä kyy-
tiä ajavassa bussissa Kumarin nuok-
kuessa kohteliaasti toisessa penkkiri-
vissä. Kousalyan sisaren **Shantiman**
maailman parhaat ruuat ja huolenpi-
to vieraan sairastaessa. Kousalyan ja
Martinen sydämellisyys ja kärsivälli-

syys vastata vieraan loputtomiin kysy-
myksiin.

Muutoinkin työyhteisöni oli mainio.
Pääskyjen toimisto oli Tehtaankadul-
la Emmauksen tiloissa, ja Emmauk-
sen toiminnanjohtajan **Maria Kurté-
nin** kanssa jaoimme toimistohuoneen
ja monet keskustelut. Samoissa tilois-
sa kokoontui kerran viikossa Äiti Te-
resan ystävät, vanhemmista rouvista
koostuva porukka neulomaan ja ko-
koamaan peittoja Kalkuttaan lähetet-
täviksi iloisen puheensorinan ja kahvit-
telun höystämänä. Lounaat söin Em-
mauksen vapaaehtoisten kanssa Em-
mauksen keittiössä. Ja tietysti Pääs-
kyjen aina hauskat ja värikkäät halli-
tuksen jäsenet olivat tärkeä osa työ-
yhteisöä.

YHDEN JOS TOISENKIN PELLON ÄÄRELLÄ

Minun oli aika siirtyä Pääskyistä eteen-
päin (Maxin tavoin Kepaan) syksyllä
1999. Näin lähes 15 vuotta myöhem-
min työuraani miettiessäni täytyy tode-
ta, että työskentely järjestön – pienen-

kin – ainoana työntekijänä on ollut monipuolisimpia taitoja vaativa työni, mihin nähden työn palkkaus niin silloin kuin nykyiselläkään työntekijällä ei ole missään suhteessa. Työn mielekäs sisältö kompensoi kyllä paljon, mutta oikeastaan pitempään ei olisi tuolloisessa elämäntilanteessa ollut varaa olla Pääskyissä töissä. Tein työtä neljällä kielellä; suunnittelin, tein seuranta- ja raportoin ulkoministeriön tukemista hankkeista; hoidin yhteydenpidon kumppaneihin Intiassa ja Perussa ja tein seurantamatkoja; toimitin, taitoin, käänsin ja kirjoitin juttuja sekä valokuvasin neljästi vuodessa suomeksi ja ruotsiksi ilmestyneeseen jäsenlehteen sekä hoidin sen painattamisen ja lähettämisen; hoidin kirjanpidon, taloushallinnon ja jäsenrekisterin; laadin jäsenkokouksiin toimintasuunnitelmat ja –kertomukset; koordinoin hallituksen ja muiden vapaaehtoisten työtä esim. erilaisiin tapahtumiin liittyen; koordinoin rahtifirman kautta konttien lähettämisen Peruun; toimin kokouksihteerinä sekä keitin kahvit hallituksen kokouksiin ja tiskasin tiskit ja harvakseltaan siivosin toimistohuoneen...

Hallituksen jäseneksi palasin heti, kun toiminnanjohtajan työt lopetin, ja nyt kuluva vuosi 2014 on ensimmäinen pääskytön vuoteni. Hallitusvuosina kävin uudemman kerran VCDS:ssä tuolloisen toiminnanjohtajan **Marianne Leimion** kanssa, ja osuimme Tamil Nadun rannikolle tsunamin vyöryessä maihin tapaninpäivänä 2004. Pääskyt pisti nopeasti pystyyn rahankeräyskampanjan, jolla tuimme VCDS:n katastrofityötä alueen kalastajakylissä. Myös Perussa kävin uu-

destaan v. 2007, sekä Cuna Nazarethissa että uudemman kumppanimme ITDG:n (nyk. Soluciones Prácticas) kanssa Cuzcon lähistöllä sijaitsevassa Ccayccon kyläyhteisössä andilaisten viljakasvien käytön edistämisen hankkeessa. Asiantuntevana ja mukavana matkakumppanina vuorilla oli Liman maatalousyliopistossa andilaisia viljakasveja tutkiva **Ritva Repo-Carasco**, jonka kanssa pyysimme auto-kuskia pysähtymään yhden jos toisenkin pellon ääreen viljelykasveja kuvataksemme.

Pääskyt on ollut hieno ja ihmisenkokoinen – itseni kokoinen – ikkuna kehitysyhteistyöhön, Intiaan, Peruun, järjestömaailmaan, köyhyyden ja rikkauden vyyhtiin. Työt eivät aina suinkaan ole sujuneet ongelmitta ja joskus on oviaikin paukuteltu, mutta aina on löytynyt uutta intoa ja uusia tekijöitä niin Suomeen kuin Intiaan ja Peruunkin. Kuten meillä Savossa sanotaan, antaessaan suap, ja itse olen kyllä aina vahvasti ollut saamapuolella.

Toivotankin lämpimästi onnea ja pitkää ikää 50-vuotiaalle Pääsky-yhteisölle!

- Aija Taskinen (s.1968), maatalous- ja metsätieteen maisteri. Pääskyjen jälkeen Aija on työskennellyt Kepassa kehitysyhteistyösihteerinä, opiskellut puutarhuriksi ja työskennellyt Helsingin yliopistossa luomuoetusohjelman koordinaattorina sekä opintoasiainsuunnittelijana. Tällä erää Aija viettää sapattivapaata Kathmandussa, Nepalissa.

MINUN INTIANI

UUDEN VUOSITUHANNEN ALUSSA ja omana Pääskyt-kautenani yhteistyökumppaneinamme etelässä olivat pääasiassa Cuna Nazarethin päiväkotiperussa sekä Village Community Development Society ja sen luomuviljelyhanke Etelä-Intiassa. Perussa en koskaan päässyt käymään ja espanjani oli alkeistasoa, joten yhteys Cu-

naan jäi etäiseksi. VCDS:ssä sen sijaan vierailin yhteensä neljä kertaa ja järjestön voimakaksikko Mr. **Martine** ja Ms. **Kousalya** kävivät usein myös Suomessa, joten suhde muodostui läheisemmäksi.

Ensimmäisen kosketukseni Intiaan sain jo vuonna 1992 eli kauan

**” - ongelmat
johtuivat suurelta osin
kehitysyhteistyötä
hallitsevan
projektimallin
törmäämisestä
intialaiseen
todellisuuteen.”**

ennen aikaani Pääskyissä. Olin tuolloin opiskelijana Laajasalon kansanopistossa **Tapio Tammisen** vetämällä kansainvälisyyskasvatuslinjalla. Teimme opintomatkan Intiaan ja vierailimme VCDS:ssä, jonne Tapio oli saanut yhteyden juuri Pääskyjen kautta. Vellakulamien kylän liepeillä oli tuolloin vaatimaton rakennus ja peltoja. Istutimme yhdessä järjestön väen kanssa kookospalmuja ja näimme illan pimennyttyä kyläläisille suunnatun animaattoreiden (= järjestön työntekijöitä) valistusnäytelmän. Tuolloin VCDS keskittyi työssään kastittomien ja alakastisten voimaannuttamiseen ja valistamiseen heidän oikeuksistaan.

Joulukuussa 1999 päädyin toiminnanjohtajaksi Pääskyihin. Siitä tasan kahden vuoden kuluttua matkustin toisen kerran VCDS:ään. Toiminta siellä oli laajentunut; valistustyön lisäksi oli luomuviljelyä, naisryhmätoimintaa sekä erilaisia koulutuksia ja kursseja sekä aikuisille että lapsille. Vellakulamiin oli kohonnut useita rakennuksia ja eurooppalaisista opiskelijoista koostuvien ryhmien vastaanottamisesta oli tullut rutiinia. Ensimmäinen vapaaeh-

toistyöntekijä Etelän vapaaehtoisohjelma Etvosta saapui järjestöön. Kookospalmut olivat kasvaneet jo täyteen mitaansa. Hankeseurannan ja toimintaan tutustumisen lisäksi tutustuin nyt lähemminkin myös Martineen ja Kousalyaan. Kousalya kertoili järjestön alkuajoista sekä heidän perinteisiä käytäntöjä uhmanneesta avioliitostaan (perinteen mukaan kastiton Martine ei olisi voinut mennä naimisiin Kousalyan kanssa, koska Kousalyan perhe kuului kshatrioihin eli toiseksi ylimpään kastiin). Joulupäivänä minut ja tuore vapaaehtoinen **Ranja Eloranta** kutsuttiin Martinen ja Kousalyan kotiin viettämään iltaa ja nauttimaan herkullista illallista, jonka Kousalyan äiti ja sisko olivat valmistaneet. Uutta vuotta juhlistettiin lähikyläläisten kanssa.

Kävin VCDS:ssä myös vuonna 2003 seuraamassa luomuviljelyhankkeen etenemistä sekä suunnittelemassa jatkokohanketta. Viimeisen kerran vierailin Vellakulamissa 2006. Tuolloin en enää ollut töissä Pääskyissä, vaan reppureissasin (tulevan) mieheni kanssa Aasiassa ja halusin näyttää hänellekin tämän paikan, osan ”minun Intiaani”.

Vuonna 2007 VCDS:stä kantautui ikäviä uutisia; oli huhuja ja juoruja väärinkäytöksistä. Asiaa selviteltiin ammattilaistenkin voimin, tilintarkastusta tekevä KMPG kävi paikan päällä tekemässä tarkastuksen. Joitakin puutteita kirjanpidossa havaittiin, mutta ei mitään hirveän vakavaa, mitä jotkut Pääskyjen hallituksessa jo uumoilivat. Pääskyissä tilanne aiheutti suurta kuohuntaa. Uutta yhteistyöhanketta päätettiin kuitenkin suunnitella tiuken-

netuilla kirjanpito- ja raportointiehdolla. Minun oli määrä matkustaa Intiaan vielä kerran talvella 2007–08. Suunnitelin matkaa ristiriitaisin mielin; järjestö oli Pääskyjen pitkäaikainen kumppani ja tullut itsellenikin läheiseksi ja tärkeäksi, mutta samalla tiesin, kuinka vaikeaa intialaisen ja suomalaisen hallintokulttuurin yhteensovittaminen olisi.

Tämä matka ei kuitenkaan koskaan toteutunut. Martine ja Kousalya olivat kovin kiireisiä, eikä heillä tuntunut olevan kunnan projektisuunnittelun vaatimaa aikaa ulkoministeriön hankehaun (josta Pääskyjen hankerahoitus suurelta osin tuli) aikataulun puitteissa. Uusi yhteistyöhanke päätettiin haudata ennen kuin se pääsi alkuunkaan. Epäilimme VCDS:n kykyä aiempaa parempaan hankeseurantaan ja raportointiin. Näin jälkepäin näen tilanteen niin, että ongelmat johtuivat suurelta osin kehitysyhteistyötä hallitsevan projektimallin törmäämisestä intialaiseen todellisuuteen. VCDS:n toiminta ja Martinen ja Kousalyan koko elämä olivat yhtä ja samaa. Pääskyjen tukema luomuviljelyhanke oli vain yksi osa järjestön laajaa toimintaa ja tämän hankkeen pitäminen kirjanpidollisesti täysin erillään kaikesta muusta osoittautui liian hankalaksi.

Mietin edelleen usein, mitä Vellakulamiin kuuluu. Olen luvannut viisivuotiaalle tyttärelleni, että vien hänet ja pikkusiskon jonakin päivänä Intiaan. Vierailisimmeko silloin VCDS:ssä? Aika näyttää.

- Kirsi Kuivalainen-Tuominen (s.1972), valtiotieteen kandidaatti, pääaine kehitysmaatutkimus, tällä hetkellä Kaislan, 5, ja Pihlan, 1, kotiäiti.

NE NOUSUT JA LASKUT

SE OLI SYKSYÄ, kun **Seppi** soitti vuosituhannen vaihteessa. Olin jo aikaisemmin kuullut, että hän aikoi luopua puheenjohtajuudesta. Olinko tarvittaessa valmis ”huonossa taloudellisessa jamassa” olevan järjestön puheenjohtajaksi? Pääskyjen brändi oli kuitenkin hyvä, kuten hän totesi. Olin yllättynyt, mutta en suoralta kädeltä kieltäytynyt. Olihan se tavallaan mairittelevaa, että Seppi (**Johan von Bonsdorff**) pyysi työnsä jatkajaksi. Olin nimittäin monien ikätovereideni tavoin ihailnut hänen toimintaansa jo nuorena lukiolaisena 1970-luvun alussa.

Seppi oli ollut yhtenä sysäjäjänä kehityskaahterätykseeemme esimerkiksi teoksillaan *Black Power* ja *Latinalainen Amerikka*, jotka ilmestyivät Tammen huutomerkki-sarjassa. Herätykseksi sitä voinee kutsua, sillä niin voimaperäisesti kolmannen maailman todellisuus vaikutti meihin. Kovin juttu itselleni oli tuohon aikaan **Baranin** ja **Sweezyn Monopolipääoma**. Se upposi tajuntaani luita myöten.

Olimme jo Sepin loppukaudella yrittäneet tehdä korjausliikettä Pääsky-

jen talouteen. Järjestimme esimerkiksi opintomatkan Keralaan ja Tamil Naduun, jonka vedimme yhdessä **Mikko Zengerin** kanssa. Puheenjohtajakaudellani **Kirsille (Kuivalainen)** ja minulle kuitenkin selvisi, ettei talous niin huonossa kunnossa ollutkaan. Eräs pitkäaikainen jäsen oli yllätykseksemme testamentannut Pääskyille huomattavan summan. Sen turvin pystyimme pitämään toiminnanjohtajaa vuosia.

Olin alun perin tutustunut Pääskyjen toimintaan Laajasalon opiston kautta, kun tein oppilaideni kanssa syksyisin ekskursion Tehtaankadulle. Toimistossa **Leif (Packalen)** valotti meille lupakkaaseen tapaansa Pääskyjen toiminnan saloja. Erityisen kiinnostuneita olimme Jagriti Viharasta ja VCDS:stä. Vierailin tuolloin VCDS:ssä oppilaideni kanssa vuosittain. Jharkhandissa toimiva Jagriti Viharakin kuului usein ohjelmaamme. **Martine** ja **Kousalya** vierailivat usein Suomessa. Tuolloin he luennoivat myös Laajasalon opistossa. Jagriti Viharän **Jaya (Upadhyay)** kävi Suomessa harvemmin, mutta mielellään hänkin poikkesi Laajasaloon.

Kousalya, Village Community Development Societyn "äiti", animaattorien eli järjestön työntekijöiden ympäröimänä.

Syksyisin pyrin hitsaamaan kehitysmaatiedon ryhmän mahdollisimman yhtenäiseksi. Siksi teimme eräänlaisen rituaalisen irtautumisen normaaleista rutiineista – ja vietimme pari päivää mahdollisimman paljon yhdessä. Kohteiksi valitsimme usein Emmaus-Jokioisen. Kerran kävimme myös perunannostotalkoissa Tammissaaren Westervikissä. Entisistä oppilaistani onnistuin rekrytoimaan vähän myöhemmin Kirsin toiminnanjohtajaksi, joka oli tuolloin korvaamattomana apuna ainakin itselleni. Vähän myöhemmin saimme houkuteltua myös **Deniksen (Vinokur)** hallitukseen.

Olin toki ollut Pääskyjen jäsenenä jo pitkään ennen puheenjohtajuutta. Asuin vaimoni kanssa 80-luvun Taa-
vetissa vanhassa maalaistalossa, kun yritimme tehdä "puoli-linkolat" ja elää mahdollisimman omavaraisesti ja luonnonmukaisesti. Ja Pääskyjen ja Emmauksen toiminta tuntui jo tuolloin läheiseltä.

Pieni on kaunista. Niinhän se slogan tuohon aikaan kuului. Puhuttiin, että ruohonjuurella häärivät ovat ketterämpiä ja tehokkaampia kuin isomat. Osin näin olikin. Itselleni ruohonjuuri sopi hyvin. Olin omaksunut jo ai-

”Jos joku kysyisi näiden vuosien jälkeen, mitkä ovat onnistuneen kansalaisjärjestöjen kehityshteistyöprojektin kriteerit, en tietäisi mitä vastata.”

ka varhain kehityskriittisen näkemyksen, ja tässäkin mielessä Pääskyjen pienet projektit tuntuivat sopivilta.

Oikeastaan koin vähintään yhtä tärkeäksi Suomessa tehtävän ”valistustyön” kuin varsinaisen kehitysyhteistyön. Tästä oivallisena esikuvana oli Sepin ideoima ja yksi Suomen ensimmäisistä globalisaatioseminaareista syyskuussa 1996. Tilaisuus oli onnistunut. Vanhan yo-talon suuri sali oli tupaten täynnä, kun pääpuhujana toiminut **C. Raghavan** analysoi kriittisesti globalisaation vaikutuksia etelälle. Tilaisuuden alustukset ilmestyivät seuraavana vuonna Kepan raporttisarjassa (*Globalisaatio ja kolmas maailma*).

Halusimme jatkaa tuota perinnettä, vaikka tiesimme, että samaan emme enää yltäisi. Helsingin yliopiston tiloissa järjestetty Afganistan ja media -seminaari lokakuussa 2001 onnistui kuitenkin hyvin. Puhujina oli tuolloin Sepin ohella esimerkiksi Ylen toimittaja **Jaana Kanninen**. Vuosi myöhemmin järjestimme symposiumin ”Kapina maailman katolla – kehitysyhteistyö ja Nepalin kriisi”. Suomessa maolais-

ten kansannousu oli tuolloin sivuutettu lähes huomaamatta. Luennoitsijoina olivat esimerkiksi **Masud Hossain** kehitysmaatutkimuksen laitokselta, **Raija Kiljunen** Lähetysseurasta ja **Byoma Tamrakur** Suomi-Nepal -seurasta. Kun vauhtiin oli päästy, laajensimme vielä aihepiiriä intialaisen filosofian puolelle. Tästä järjestimme luentosarjan 2004-2005. Alustajina olivat **Jyri Komulainen, Tommi Lehtonen, Leo Näreaho, Juha Olavinen** ja **Tapio Tamminen**. Tämä oli sen verran innostavaa, että lopulta toimitin teoksen *Guruja, joogeja ja filosofeja – Intian filosofiaa* (2008, WSOY). Tuohon aikaan pystyimme vielä tuottamaan KEO:n (ulkoministeriön kehitysyhteistyöosaston) tiedotustuella seminaarien ja luentosarjojen ohella julkaisuja. Tällainen tukevahko jäsenlehti ilmestyi kaksi kertaa vuodessa.

Mutta ei kiirehdiä tapahtumien edelle. Tuossa vaiheessa olimme nimittäin osallistuneet kumppanuuskilpailuun. Tavallaan tämä huipensi Pääskyjen ylämäen omalla kaudellani, sillä yllättäen presidentti **Tarja Halonen** palkitsi Pääskyjen ja VCDS:n pitkäaikaisen

yhteistyön. Kävimme pokkaamassa **Mariannen (Leimio)** kanssa jännittyneinä palkinnon Paasitorissa marras-kuussa 2005. Marianne mainitsi mainiossa kiitospuheessaan jotain ”pienen järjestön lottovoitosta”. Itse en muista, mitä sanoin Haloselle. Halata kuitenkin muistin. Seuraavana syksynä olin Diussa, Intiassa. Marianne ilmoitti tekstiviestissä, että toimistolle oli tullut kutsu presidentin kansliasta. Niinpä hiikoilin sitten Pääskyjen edustajana linnassa 6.12. oikein kunnolla.

Mutta ylämäkeä seuraa lasku. Meille se tarkoitti mahalaskua. Tamil Nadusta alkoi kantautua keväällä kummallisia huhuja. Puhuttiin väärinkäytöksistä. Huhut velloivat edestakaisin. Emme tienneet mihin uskoa. Lopulta pyysimme paria tuntemaamme

Annamalain yliopiston tutkijaa tarkistamaan VCDS:n kirjanpidon. Ilmeni, että osassa kuitteja oli epäselvyyksiä (noin 6000 euron verran). Ei mitään tavatonta, kun ajatellaan monien kansalaisjärjestöjen ”suurpiirteisiä” käytäntöjä Intiassa. Noloina kuin koulupojat ja -tytöt jouduimme syyskuussa UM:n kehitysyhteistyöosaston nuhdeltaviksi. Jotenkin tästä jäi nolouden ohella mieleen kohtuuttomuus. Oliko muutaman tuhannen euron epäselvyys näin vakavan puhuttelun arvoista? Tiedä häntä, varsinkaan kun en tiedä, kuinka ankaresti KEO ”nuhtelee” niitä ”isoja poikia ja tyttöjä”, joiden toiminnan seurauksena valtio on menettänyt satoja tuhansia euroja. Ehkäpä pienten on mentävä pohjan kautta – tässä kuten kaikessa muussakin.

Tapahtuma johti pitkän kumppanuuden päättymiseen. Se oli traumaattinen kokemus meille kaikille. Jälkikäteen ajateltuna olisimme ehkä voineet toimia toisinkin. Tai ainakin itse olisin voinut. Annoin perustelemattomien väitteiden vaikuttaa turhan paljon päätöksimme.

VCDS:n kulttuuriryhmä palaamassa keikalta. Kastisortoa ja perheongelmia havainnollistettiin lauluin ja näytelmin kyläläisille.

Olisimme tuolloin voineet ainakin edetä hitaammin ja harkitummin. Mutta tämä on jälkiviisautta, jota ei tunnusteti pidetä kovin kaksisena viisauden lajina.

Vähitellen tapahtuman yli oli vain päästävä. Kriisit johtavat uudistumiseen, niinhän sitä optimistisesti sanotaan. Olimme käyneet Mariannen kanssa Perussa jo keväällä 2005. Cuscon lähistöllä sijaitsevassa Ccaycossa oli tarkoitus ruveta tekemään yhteistyötä Soluciones Practicas -järjestön kanssa. Uutta alkua ruvettiin virittämään myös intialaisen naisjärjestön SEWAn (Self Employed Women's Association) kanssa. Poikkesin kerran heidän toimistollaan Ahmedabadissa, kun matkasin bussilla Mumbaista Delhiin. SEWAn perustajan **Ela Bhattin** ja hänen naisiensa toimissa oli jotakin koskettavaa, kun niihin tutustui esimerkiksi liikkeen varhaista historiaa valottavan Bhattin teoksen avulla (*We Are Poor but So Many*).

Pari vuotta myöhemmin Marianne ehdotti Maailma kylässä -tapahtuman yhteydessä, että tekisimme kirjan Intian adivaseista (alkuperäisväestöstä). Se ilmestyi lopulta Innon kustantamana paperiversiona vuonna 2010 (*Sinisten vuorten adivasit*) ja e-kirjana. Muistan, että en ensin innostunut ajatuksesta. Mutta onneksi Marianne oli päättäväinen ja anoimme KEOlta tiedotusmäärärahaa hankkeeseen. Kirjaa ja siihen liittyvää luentosarjaa hioimme kesäkokouksessa Kirkkonummella. Pidimme tuohon aikaan kesäkokoukset useimmiten talossamme. **Katri (Simonen)** toi leipomansa täytekekun, **Ulla-Mai-**

ja (Tuura) uusia perunoita ja viiniä, **Aija (Taskinen)** kalaa, Marianne juustoja, **Suvi (Kuusi)** vihanneksia, **Denis** ja **Tuomas (Heino)** pientä purtavaa. Itselleni jäi rantasaunan lämmitys. Kesäkokoukset venyivät usein myöhään. Syötiin, keskusteltiin, heitettiin viljejä ideoita toiminnasta, välillä kritiikkiäkin.

Pääskyjen hallituksen kokouksilla on ollut aina taipumus olla pitkiä, välillä puuduttaviakin. Mutta käsiteltäviä asioita on paljon, sillä Pääskyissä hallitus on aina ollut myös työrukkanen, joka toteuttaa toimintaa.

Mitä Pääskyt-vuosista on sitten jäänyt? Hyvät ihmiset, täällä ja ”kentällä”. Hallitus joka on välillä toiminut lähes ihanteellisen pienyhteisön tavoin. Kiinnostus Intiaan on myös kiinteyttänyt tätä yhteisöllisyyttä. Mutta jos joku kysyisi näiden vuosien jälkeen, mitkä ovat onnistuneen kansalaisjärjestöjen kehitysyhteistyöprojektin kriteerit, en tietäisi mitä vastata. Totta kai sen pitää onnistua ainakin jossain määrin tavoitteissaan. Mutta ehkä tärkeämpää on kuitenkin ihmisten välinen vuorovaikutus, yhteisön ”henki”. Sen merkittävyyttä ei voi mitata, tilastoida tai lokeroida. Siihen liittyy myös ennakoimattomuus, joka voi tuottaa lopulta huomattavasti merkittävämpiä ”tuloksia” kuin itse kehitysyhteistyöhanke. Tämä on ainakin tärkeintä, mitä itse olen saanut Pääskyt-vuosistani.

- Tapio Tamminen (s. 1954) on tutkija, tietokirjailija, radiotoimittaja, koulutukseltaan kulttuuriantropologi ja filosofian tohtori, Intia-asiantuntija ja luomutilallinen Kirkkonummella.

VUORILTA SYÖVEREIHIN

OLIN VASTA ALOITTANUT toiminnanjohtajan työt Pääskyissä kun lähdimme silloisen puheenjohtajan, **Tammisen Tapion** kanssa Peruun. Se oli eittämättä elämäni paras matka, ja olen onnellinen että se on dokumentoitu. Ohessa katkelmia matkapäiväkirjastani maaliskuulta vuonna 2004:

Ccaycco:

*Vaikutti siltä, että koko kylä oli ollut odottamassa vierailuamme. Ihmisiä kurkki vuoren rinteellä hymyssä suin. Tapsa, **Kati (Herranen-Haapaniemi)** ja minä astuimme ulos autosta ja ensimmäisenä käsiimme iskettiin nippu kokanlehtiä. Lukemani kirjallisuuden perusteella tiesin, että kokanlehdillä on suuri rituaalinen merkitys andilaisessa kulttuurissa. Kun kokanlehteä tarjotaan, se kuuluu taittaa ja laittaa suuhun. Näin vierailija osoittaa hyväksyvänsä yhteisön ja sen tavat. Suuhun ne lehdet laitettiin, tosin kukaan meistä ei tiennyt pitikö lehdet pureskella ja nielaista – vai imeskellä ja sylkeä sitten pois. Itse märehdin lehtiä varsineen niin kauan, että ne sulivat suuhuni, ja tikut sylkäisin salaa maahan. Tapsa ja Kati kertoivat myöhemmin nielaissensa lehdet samantien toivoen, ettei tuli-*

si mahanpuruja, tai muitakaan yllättäviä sivuvaikutuksia. No, eivät lehdet sinänsä ole kofeiinia kummempaa ainetta, mutta jotenkin, ja ainoana meistä, onnistuin taas väreilemään jonkin minuutin ajan jossain ihmeellisessä värin valtakunnassa.

Meille esiteltiin kylän vanhimmat ja kylän pelot, sitten meidät vietiin pienen lauluesityksen saattelemana kylätaloon kokoukseen. Kyläläiset, joita oli koolla viitisenkymmentä, halusivat tietää keitä olimme ja mitä me teimme Ccayccossa. Kerroimme, että olimme etsimässä yhteistyökumppania hankkeen toteuttajaksi. Siitä alkoi uskoton vuoropuhelu ketsuasta espanjaksi ja espanjasta suomeksi. Vanhat ja nuoret, miehet ja naiset kertoivat elämästään, kulttuuristaan, köyhyydes-

“-- jotenkin, ja ainoana meistä, onnistuin taas väreilemään jonkin minuutin ajan jossain ihmeellisessä värien valtakunnassa”, Marianne kirjoitti matkapäiväkirjassaan Andeilta.

tään ja siitä, miten Perun valtion viranomaiset eivät olleet koskaan vierailleet heidän luonaan. He sanoivat, että oli suuri kunnia, että Suomesta asti tuli ihmisiä katsomaan heitä. Että joku välitti siitä, miten he elävät.

Vierailimme myös ihmisten kotona ja kotipelloilla.

*Aloimme kuunnella vanhusparin tarinaa. He kertoivat jakaneensa ilmaiseksi luomulannoitteita muille maanviljelijöille, jotta nämä voisivat nähdä, kuinka luomulannoitteilla saadaan tuotettua hyvää ja puhdasta ruokaa. Tulkimme **Juan** sanoi, että vanhukset voisivat ottaa lannoitteista maksun, mutta silloin vanhukset alkoivat näyttää epätoivoisilta. Mies, **Jésus**, vastasi, ettei kyse ollut rahasta. Tarkoituksena oli jakaa viisautta. He vain toivoivat ihmisten tajuavan, että luonnon tasapaino järkkyy käytettäessä voimakkaita lannoitteita. Luomulannoitteiden ja luon-*

nonmukaisen viljelyn kautta he halusivat auttaa säilyttämään luonnon harmonian.

Tätä kaikkea kuunnellessani olin purskahtaa itkuun. Tuntui siltä, ettei minulla ollut enää mitään sanottavaa. Tämän pienen talon pihalla oli tiivistettynä koko maailma. Jésus ja hänen vaimonsa edustivat idealisoimaani kauneutta ja epäitsekkyyttä, kun taas koko muu yhteisö, se joka käytti lannoitteita viljelyyn, edusti muuta maailmaa: sitä jossa raha tuo valtaa ja valta myrkyttää sielun.

Kun kyläläiset tulivat lopuksi kättelemään meitä pyytäen ettemme unohtaisi Ccaycon kylää, yhdellä jos toisella oli kyyneleet silmissä. Ilo repesi kuitenkin valloilleen, kun kylän vanhimmat kutsuttiin esiintymään meille. Vanha pappalainen innostui soittamaan inkोजनाikaista pilliä ja hänen vanha mummovaimonsa kirkui jotain ketsuak-

si, korkealta kuin lintu. Mukaan musisointiin liittyi huilistipappa sekä toinen mummo, joka joikasi laulua kuulemma vuorten kummeille. Konsertti oli aivan mieletön! Ja minä olin jälleen itku kurkussa.

Kyöneleet saivat nopeasti kuitenkin kyytiä, kun seuraavat tapahtumat vyöryivät näyttämölle: kaksi mummoa ja kaksi pappaa soittaa ja laulaa ketsuaksi lavan vasemmalla laidalla. Tapsa, polvillaan maassa, käsissään mikrofonin, nauhoittaa tapahtumia radio-ohjelmaansa varten. Oikealla puolella lavaa istuu paikallisia kylän johtajia taputtaen käsiään. Heidän vieressään pöydän toisella puolen istun minä, kuolemaisillani nauruun. Keskellä esiintymislavaa tanssii Kati paikallisen miehen kanssa ketsuankielisen pillimusii-kin tahdissa huutaen minulle: ” Et ota kuvaa, et ota kuvaa!” Minä nauran kipurassa, vedet silmissä. Ja niin nauraa koko kyläyhteisö.

Tästä matkasta alkoi vuosien yhteistyö perulaisen ITDG-järjestön kanssa.

Matkallani Pääskyissä toki tapahtui ikävämpiäkin asioita, vieläpä samana vuonna. Vuoden 2004 tapaninpäivän tsunami sai meidät otteeseensa Intian Mamallapuramissa.

”Katsoin rannan suuntaan ja näin meren nousevan kolmekymmentä metriä korkeaksi aalloksi.”

Olimme **Aijan (Taskinen)** kanssa hankkeen seurantamatkalla Tindivanamissa, Tamil Nadussa, Pääskyjen pitkäaikaisen kumppanin, VCDS-järjestön luona. Saimme työmme tehtyä ja lähdimme rannikolle joulun viettoon. Juhla katkesi tapaninpäivän aamuna. Kun heräsimme, ihmettelimme, miksi kaikki hostellihuoneen tavarat olivat liikkuneet paikoiltaan ja arvelimme, että ehkä yöllä oli ollut pieni maanjäristys. Lähdimme aamupalalle. Minä halusin mennä rannalle aamukävelylle ja erääseen tutuksi tulleen pienlapsisen perheen aamupalaravintolaan. Suomalainen **Johanna Pikkarainen**, VCDS:ssä Kepan kautta ollut vapaaehtoinen, halusi puuroa, joten kiipesimme erään ravintolan toiseen kerrokseen.

Yhtäkkiä kuului outoja ääniä; kirkumista ja huutoa. Ajattelimme, että kaduilla taitaa olla jokin juhla meneillään. Ihmiset juoksivat edestakaisin. Sitten meille valkeni, mitä oli tapahtumassa. Katsoin rannan suuntaan ja näin meren nousevan kolmekymmentä metriä korkeaksi aalloksi. Koko Mamallapuramin ranta, itse ranta, oli kadonnut, poissa. Vesi nousi niin korkealle, että rannalla olevat talot peittyivät veden alle, ja aallon harjalla isoja kalastajaveneitä paiskautui talojen kattoja vasten. Muistan ajatelleeni, että jos veneet tulevat ravintolaan asti, niin pitää yrittää kiivetä niiden kyytiin.

Seuraava vuorokausi oli pitkä. Monen mutkan ja kohtaamisen jälkeen pääsimme VCDS:n **Martinen** ja **Kousalyan** lähettämän taksin avulla turvaan, takaisin Tindivanamiin ja kauas, kauas

meren aalloista. VCDS alkoi heti kordinoida apua tsunamin tuhoalueille ja he tekivät tätä työtä useita vuosia vielä vuoden 2005 jälkeenkin. Pääskyt keräsivät yli 10 000 euroa avustusta tsunamityölle.

Loppujen lopuksi tämä hieno työ, niin karnealalta kun se kuulostaakin, johti Pääskyjen ja VCDS:n yhteistyön katkeamiseen – yhteistyön, josta saimme vuonna 2005 **Tarja Halosen** myöntämän Kepan kumppanuuspalkinnonkin... Oliko välirikon syynä paikallisten ihmisten kateus, ahneus, tsunamin aiheuttama kaaos vaiko sarja kohtalokkaita väärinkäsityksiä... sitä emme vieläkään tiedä. Kuulimme vakavia rahan väärinkäytön epäilyjä. Niitä selviteltiin, mutta päädyimme lopulta vetäytymään yhteistyöstä pitkäaikaisen kumppanimme kanssa. Pääskyihin tuli jäsenkato. Ihmiset eivät enää halunnet tukea juuri muita hankkeita, kun VCDS loppui. Tämä kaikki jätti jäljet moniin Pääskyihin. Minuun muiden joukossa.

Rupesimme etsimään uutta yhteistyökumppania Intiasta ja löysimme SEWAn.

Vuonna 2009 lähdin takaisin Peruun. Pääskyt aloittelivat suomalaisten Emmaus-ryhmien kanssa yhteistyöhanketta Cuna Nazarethin, Pääskyjen kaikkein pitkäaikaisimman kumppanin kanssa. Minä ja **Helka Ahava** Helsingin Emmauksesta pakkasimme kasimme ja laskeuduimme 48 tunnin matkustamisen jälkeen Liman lentokentälle. Meitä oli vastassa Cuna Nazarethin **Margarita Herrera**. Pidimme lyhyen hankehallinnon koulutuk-

sen Cuna Nazarethin työntekijöille. Kiersimme tutustumassa Liman laita-alueella, Pachacamacissa, sijaitsevaan maa-alueeseen, jolle oli tarkoituksena perustaa kierrätyskeskus, joka toimisi samalla työttömien koulutuskeskuksena. Perussa saimme tehtyä alustavan hankehakemuksen keväällä 2010.

Sitten olikin jo minun aikani siirtyä eteenpäin.

Olin aloittanut kehitysyhteistyön Pääskyjen mukana vuonna 2004. Koin paljon kuuden vuoden aikana. Opin järjestö- ja yhdistystoiminnasta, opin ihmisistä, köyhyydestä ja globaaleista ongelmista. Koin pienen ja rikkaan elämän niiden kahdentoista ihmisen kanssa, jotka Pääskyjen hallituksessa tuohon aikaan olivat.

Vuoteen 2012 asti toimin kehitysyhteistyöalalla, sitten tieni vei pohjoiseen. Joinakin päivinä kaipaani kehitysyhteistyötä. Vaikka toisinaan tuntui, että köyhyyttä luovia rakenteita on mahdotonta purkaa, niin ainakin asialle yritettiin tehdä jotakin. Köyhyyden näkeminen jollakin tapaa herättää ihmisen. Me emme matkoillamme kokeneet köyhyyttä, mutta me pääsimme hyvin lähelle sitä. Ja siitä minuun jäi jäljet, sillä *kaiken sen järjettömän köyhyyden ja toisenlaisen elämässä ryvetymisen keskellä jokin siellä tuntui olevan kohdallaan ja oikeanlaisessa järjestyksessä.*

- Marianne Leimio-Seppä (s. 1976), kulttuuriantropologi, työssä kansainvälisellä nuorisotalalla, asuu perheineen Kokkolassa.

PÄÄSKYISSÄ PÄTEVÖITYNYT PIKKULEIJONAN ÄITI

Teksti: Katri Simonen

TAUSTALTA KUULUU seitsenkuisen naispuolisen leijonan eli **Leonan** ääni. Leona syntyi elokuussa ja tuntui heti nimensä mukaiselta. Veera Blomster on äitiyslomalla hankesuunnittelijan työstään Taksvärkistä ja kertoo nyt puhelimeen ajastaan Pääskyjen toiminnanjohtajana.

”En varmaan olisi päässyt Taksvärkkiin ilman Pääsky-kokemustani”, Veera sanoo. Kokopäivätyön saaminen ja vastuu monen ison hankkeen kokonaisuudesta oli syy siihen, että Veeran toimintakausi Pääskyissä jäi kolmeen kevätkuukauteen. Tosin lyhyys korvautui työn hektisyydellä ja vaatavuudella.

Veera oli ollut Pääskyjen hallituksessa vasta vuoden, kun hänet valittiin uudeksi toiminnanjohtajaksi erinomaisen Perun-tuntemuksensa, espanjan taitonsa ja yli kymmenen vuoden kehitysmaatoimintataustansa takia.

”Veroilmoituksen, raporttien viimeistelyn, Pääskyjen arkihallinnon ja käyn-

nissä olevien hankkeiden pyörittämisen ohella jouduin heti laatimaan kaksi uutta hankesuunnitelmaa: ITDG:n jatkosta ja Cunan kierrätyskeskuksesta. Sähköpostin ja Skypen kautta suunniteltiin hankkeita yhdessä perulaisien kanssa... Se oli hyvä ja kova koulu, heti ja kiireen vilkkaa oli vain osattava. Olin kyllä tehnyt hankehallintoa vapaaehtoisena Tinku-järjestössä ja Naisasialiitto Unionin Peru-hankkeessa, mutta en ennen yksin.”

”Oleminen ei ole vain yhtä mallia.”

”Pääskyistä tykkäsin, mukava porukka, hyvä henki, iloinen ja omistautunut meininki”, Veera luonnehtii.

Heinolassa syntynyt Veera oli opiskellut kulttuuriantropologiaa Jyväskylän yliopistossa. Kiinnostus kehitysmailhin kasvoi pikku hiljaa ja hän toimi Reilun kaupan vapaaehtoisena. Ratkaiseva sysäys oli 1990-luvun lopulla Suomessa järjestetty Alkuperäiskansat ja öljy -kierue. Erityisesti Kolumbiassa asuvan u’wa-kansan edustajan puheenvuoro oli käänteentekevä. Veera alkoi opiskella espanjaa ja suuntautua Latina-

laiseen Amerikkaan päin. Hän myös hakeutui vuodeksi vapaaehtoistyöhön Limaan, Peruun. Suomessa Veera hankki toimeentuloa muun muassa osa-aikaisena museo-oppaana Helinä Rautavaaran museossa, kuten moni muukin Pääskyjen kulttuuriantropologiaa opiskellut aktiivi.

Leonan Veera aikoo mahdollisimman pian viedä ”toiseen kotiinsa” Peruun. Hän, yhdessä suomalaisen puolisonsa kanssa, haluaa kasvattaa pikkuleijonaa näkemään ja tuntemaan kaikenikäisiä ja -taustaisia ihmisiä.

”Olemiseen ei ole vain yhtä mallia”, Veera Blomster sanoo. Sitten puhelu on lopetettava: on Leonan päiväunien aika.

- Veera Blomster (s 1978), kulttuuriantropologi Jyväskylästä, hankesuunnittelija Taksvärkki ry:ssä, äitiyslomalla

Lapsia päiväunilla. Chorilloksen kaupunginosassa, Perun pääkaupungissa Limassa, sijaitsee Pääskyjen pitkäaikaisin yhteistyökumppani, Cuna Nazareth.

PIENIKIN ON KAUNISTA

PYRÄHDYKSENI PÄÄSKYISSÄ oli lyhyt, mutta intensiivinen. Aloitin toiminnanjohtajana joulukuussa 2011 ja jo seuraavan vuoden loppukesästä sain kokopäivätyötä muualta, myös kehitysyhteistyön parista.

Tullessani Pääskyihin hallitus oli hoitanut toimintaa omin voimin jo jonkin aikaa. Kolmen hankkeen kannatteleminen vapaaehtoistyövoimin oli ollut hallituksen jäsenille haastavaa, mutta samalla hallitus oli päässyt hyvin sisälle kumppaniensa toimintaan ja osasi ohjata minua uusissa tehtävissäni. Vaikka olin Pääskyjen ainoa palkattu ja osa-aikainen työntekijä, en kokenut olevani yksin.

Pääskyissä aistin heti pitkän historian. Koin Pääskyjen toiminnanjohtajana palvelevani järjestön jäsenten ja hallituksen visioita. Hankkeiden pyörittäminen vaatii tietyn määrän numeroiden pyörittelyä ja kehitysyhteistyökentän tuntemista, missä minä omalla työpanoksellani saatoin auttaa.

Erityisen lämpimästi ajattelen Traperia-hankkeen ohjausryhmää, johon

kuuluivat Emmaus Helsingin, Emmaus Ålandin, Emmaus Westervikin ja Pääskyjen edustajat. Yhdessä suunnittelimme ja seurasimme traperiaa eli Cunan kierrätyskeskushanketta, jossa Emmaus-ryhmät vastasivat rahoituksesta ja Pääskyt hankehallinnosta. Yhdistelmä oli innovatiivinen.

Pääskyjen toiminta on pienimuotoista ja sen kulmakivenä on vapaaehtoisuus. Tällaisena näen Pääskyjen toiminnan tulevaisuudessakin.

”Ehkei Pääskyjen tarvitse koskaan tavoitella tähtiin.”

Ehkei Pääskyjen tarvitse koskaan tavoitella tähtiin, pienikin on kaunista.

Mielestäni kehitysyhteistyössä olennaista on Etelän kansalaisyhteiskunnan kapasiteetin vahvistaminen. Tulevaisuudessa toivon, ettei perinteistä kehitysyhteistyötä enää tarvita. Sen sijaan kansalaisjärjestöillä olisi yhteistyötä esimerkiksi erilaisten kulttuuriprojektien merkeissä.

• Sara Alanen (s. 1981), valtiotieteiden maisteri, teologian kandidaatti, Interpedian hankekoordinaattori

MIKÄ ON MEIDÄN IDEOLOGIAMME?

MINULLA ON PIENISTÄ NORSUISTA, aidosta norsunluusta, tehdyt helmet, jotka isäni toi äidilleni 1950-luvulla Intiasta. On myös kukin ja lehvin kaiverrettu tummanpuinen korurasia. Kirjahyllyssä isäni vuonna 1952 kirjoittama matkakirja *Intia, idän arvoitus*.

Selvää oli, että joskus minun täytyisi itse matkustaa Intiaan.

Vuonna 1988 näin pienen ilmoituksen: Intia-ilta. Illan tähtenä oli intialainen **Jaya**, jota sinisilmäinen **Leif (Pacalen)** paimensi ja kuulijoina paljon innostunutta ruotsinkielistä vanhempaa väkeä. Tilaisuuden jälkeen kysyin Leifiltä, voisinko tehdä jotakin Pääskyissä. Tottahan toki, kirjoitustöitä olisi. Niin päädyin Pääskyihin, ensin Dagmarinkadulle Fredshemmettiin, missä Pääskyillä oli toimisto, sitten Emmauksen tiloihin Tehtaankadulle, Äiti Teresalle lähetettävien villapeitovuorten hyvää huokuvaan kylkeen.

Seuraavana vuonna Suomeen tulivat vierailulle VCDS:n **Martine** ja **Kousalya** lastensa **Pravinin** ja **Josefinen** kanssa. Sanoin, että he voivat asua

meillä Koivukylässä, ennen Västerviikin menemistä. Siitä alkoi ystävyysme ja alkoi myös oman ”suuren” Intian matkani suunnitteleminen

Tamilityttö ripottelee riisijauholla perinteistä kolam-kuviota kotinsa eteen.

Matka toteutui 1990, sain siihen apurahan. Minulla oli missio: kerätä aineistoa eri puolilla Suomea kiertävää näyttelyä varten. Tiesin näyttelyn nimen etukäteen, koska nimi kertoi, mitä oikeasti kaipaisin, tarkoitin ja hain: *Muutosvoimia etsimässä Intiassa*.

Matkallani tein katastrofaalisia virheitä. Mutta loppu hyvin kaikki hyvin. Alulla ollut lapsi pysyi mukana vauhdissani, näyttely toteutui ja Pääskyjen toiminnan mieli kirkastui minulle omien kokemusteni kautta. Sain tutustua lukuisiin merkittäviin intialaisiin kansanliikkeisiin ja järjestöihin ja tavata niiden johtajia. Tajusin, että Intiassa ainoa tie muutokseen käy köyhien järjestäytymisen kautta.

Olen ollut neljännesvuosisadan Pääskyissä. Olen saanut paikan päältä etsiä vastauksia, toivon mahdollisuuksia, oikeudenmukaisuuteen ja köyhyyteen liittyviin kysymyksiin. Olen saanut matkustaa ja kirjoittaa näistä asioista. Olen saanut isoja ystäviä. Eikä vähäisimpänä: Emmauksen kirpputorilta saanut hankittua tavarat ja tamineet perheeleni.

MAA ON RAKENNETTAVA UDESTAAN

Vuonna 1990 minusta tuli Pääskyjen hallituksen jäsen. Ensimmäisen Pääskyjen lehdessä olleen juttuni otsikko on *Kehitysmaliike käymistilassa*. Se kuvaa ajan henkeä. Kehitysyhteistyö oli päässyt Suomessa vauhtiin, mutta se herätti myös hämmennystä. KePa järjesti *Kolmannen asteen yhteys* -nimisen seminaarin Karjaalla. Entä jos

apu hyödyttääkin eniten antajia, siellä kysyttiin. Mitä jos avulla edistetään huonoa kehitystä? Seminaarin keskustelut koottiin kirjaksi *Mitä kehitysavun jälkeen?*

Vuonna 1995 sain uudestaan matkustaa Intiaan. VCDS järjesti suuren kumppanuustapahtuman, johon osallistui Ruotsin, Tanskan ja Suomen Pääskyjä sekä intialaisia järjestöjä. Pohdimme, mitä kumppanuus oikein tarkoittaa. Intialaiset kysyivät meiltä pohjoismaiden Pääskyiltä, mihin me oikein sitoudumme ja voiko kumppanuus loppua. Moneen kertaan he kysyivät: Mikä on teidän ideologianne?

En oikein tiennyt mitä vastata. Tässä ote matkalta kirjoittamastani artikkelista (Kumppani 3/95):

Viimeisenä päivänä ajoimme autolla Maailmanpankin rahoittamaa uutta moottoritietä Tindivanamista Madraasiin.

Autot ajavat kovaa ja lähellä toisiaan, koko ajan ohittamaan pyrkien, kolmekin autoa rinnakkain, kuorma-autot tietysti myös. Ja ampiaisen keltaiset moottoririksat pienuuttaan yhtään arastelematta. Tien penkalla lehämä kuin kuumuuteen jähmettyneenä. Automuurin lomassa, edessäpäin, vi-lahtaa näkyviin härkäpari, joka on huojumassa vastaan talonkorkuista heinäkuormaa kiskoen ... Pakko sulkea silmät.

Kun avaan ne taas joskus, näen, miten automme melkein pyyhkäisee johonkin maataloustyöhön kumartuneen naisen

päätä. Siinä tiellä, koska se on hyvä ja tasainen alusta, ne työt on edelleen tehtävä. Varjoa ei missään.

Modernisaatio, niin sanottu kehitys, kirjaimellisesti työntää syrjään, laidoille, marginaaliin, kaiken sen, mikä on toista. Pois kilpa-ajon tieltä!

Olin autossa. Se ei ollut hauskaa. Siksi kai tässä ollaan Pääskyissä.

Sevin (Johan von Bonsdorff) ja Tapijon (Tamminen) puheenjohtaja-aikana Pääskyjen lehdissä pohdittiin paljon ja korkeatasoisesti Intian ja muiden kehitysmaiden kehitykseen ja talouteen liittyviä kysymyksiä. Hallituksen jäsenissä oli monta Intian tuntijaa ja kirjoittajien omat kokemukset olivat teksteissä läsnä.

Me Pääskyt olimme onnekkaita. Olihan meillä kumppanina laaja-alainen, kehityskriittinen ja samalla rakentava ja omanarvontuntoinen järjestö, Village Community Development Society, ja saatoimme kierrättää sen johtajia ympäri Suomea, kun he täällä vierailivat. Aina syntyi hedelmällistä vuorovaikutusta.

Vuonna 2000 pääsin taas seuranta-matkalle Intiaan, tällä kertaa aiheena oli VCDS:ssä aloitettu luomuviljelyhanke. Perimmältään kyse oli sen estämisestä, etteivät köyhtyneet pienviljelijät myisi kemiallisten aineiden pilaamia maitaan pilkkahintaan suuryrityksille. *”Maa on rakennettava uudestaan” – ”Pienin askelin suureen muutokseen”*. Olimme täpinöissämme.

Mutta vastavoimatkin olivat suuret. Kousalya luonnehti tilannetta tarinan kautta: Kansa on sammakko. Kunin-gas on skorpionin, kauppias on käärme. Käärme syö sammakon, skorpionin pistää sammakot hengiltä. Entä sen jälkeen? Jos sammakot kuolevat ja maailmaan jäävät vain skorpionin ja käärme, ne käyvät toistensa kimppuun ja nekin kuolevat.

Kousalya päätti tarinansa näin: ”Sammakko, käärme ja skorpionin voivat selviytyä vain kaikki yhdessä. Kaikkein tärkein on silti pieni sammakko. Se voi loikkia ja polskia myös ilman käärmettä ja skorpionia, mutta niille sammakko on elinehto ja oikeutus.” (Pääskyt 4/1998)

Ei ihme, että me saimme VCDS:n kanssa kumppanuuspalkinnon!

EPÄILYN MYRKKY

Mutta sitten tuli Kaukoidän tsunami ja sen jälkeen tsunami Pääskyissä. Väärinkäytösepäilyn myrkky ja yhtäkkiä – kuin antiikin tragediassa tai suuressa rakkaudessa, kun epäily uskottomuudesta herää – kaikki entinen joutuu kuin salamaniskusta uuteen, outoon valoon. Paha kello kauas kuuluu, todellakin! Pisara riittää samentamaan veden. Yks kaks epäilyttävältä alkoi näyttää jopa Martinen ja Kousalyan kodin puinen, koristeveistetty ulko-ovi! Pääskyille se oli raastavaa aikaa ja VCDS:lle puukonisku selkään. Koko heidän 25 vuoden 24/7/12 elämäntyönsä kyseenalaistettiin.

VCDS syynättiin perusteellisesti, se myös itse tarkisti kolmeen kertaan kaikki tilikirjansa ja paperinsa, jotka jo ennestään olivat olleet avoimia kenen tahansa katsottaviksi. Lopputulokset? Hallinnon ja kirjanpidon selkeydessä oli toivomisen varaa, kuitteihin jäi epäselvyyttä, mutta mitään fataalia ei ilmennyt. Meidän maljakomme oli epäily kuitenkin särkenyt – VCDS:n yhteistyö Siemenpuusäätiön ja ruotsalaisen VCDS Vänner -yhdistyksen kanssa jatkui.

Kävin siellä katastrofin jälkeen. Heilitä kesti kaksi vuotta päästä tapahtuneen yli.

UUTTA PYRISTELYÄ

Vuonna 2009 minut valittiin Tapion jälkeen puheenjohtajaksi. Tässä ote ensimmäisestä pj-kirjoituksestani Pääskyt-lehdessä (1/2009):

Pääskyt pyristelevät loogisen viitekehksen läpi!

Nyt kaikki asiat täytyy paljon entistä tiukemmin ja tarkemmin mahduttaa "loogiseen viitekehukseen". Ulkoministeriö on suuri rahoittajamme ja määrää, miten hankkeet on suunniteltava ja miten niistä raportoitava. Tavoitteet, toiminnot kuinka niihin päästään ja lopuksi indikaattorit, jotka osoittavat tavoitteet saavutetuiksi, on täsmällisesti kirjattava. Junan etenemistä seurataan raportein pitkin matkaa.

Sähkötkä katkeavat ja tekeillä ollut tallentamaton raportti katoaa tietokoneelta. On kuuma. Öljynpuristinta ei saatu-

kaan tehtaalta. Kouluttajan sukulainen kuolee. On Divali, Valon juhla. Matkat kyliin kestävät. Ihmiset tulevat kokouksiin minkä töiltään ehtivät, ja sydämen päällä voi olla ihan muu huoli kuin kokouksen aihe. Se on selvitetävä ja edellyttää toimia. Juna ei etenekään suoraviivaisesti.

Ennen tämä oli itsestään selvää ja ihmeellistä oli pikemminkin raporttien valmistuminen määräajassa. Nyt me, jotka vietämme jo ison osan elämästämme tietokoneiden edessä, alamme heti pommittaa pölyisillä teillä ja matalissa majoissa ihmisiä ("hyödynsaajia") kasvoista kasvoihin kohtavia, monenlaisten käytännön hankaluuksien kuormittamia kumppaneitamme sähköposteilla, mikäli meidän heille lähettämät selvitysvaatimukset eivät tule aikataulumme mukaan vastatuiksi.

Täältä ei näy se laajaja loogiseen viitekehukseen mahtumaton maailma, joka Etelän kumppaneillamme on itsensä ja tietokoneemme välissä.

Mutta miten se voisikaan mahtua? Enhän itsekään pystyisi puristamaan omaa perhe-elämääni, omia ja lasteni edesottamuksia ja vinksotuksia, millekään ministeriölle kelpaavaan muotoon.--

KAUNISTA ONKIN SUURI?

Samana vuonna lähdin hallituksen jäsenen **Suvi Kuusen** kanssa hanke-suunnittelumatkalle Intiaan (Suvi hallitsee viitekehukset!).

Pitkän VCDS-yhteistyön jälkeen Pääs-

Kemiallinen viljely on monin paikoin kovettanut maaperän hedelmättömäksi ja johtanut maan myymiseen. Pääskyt tukivat VCDS:ssä luomuviljelyhanketta.

kyjen piti ratkaista, minkälaista uutta kumppania etsisimme. Tuuli puhalsi nyt niin, että enää ei haluttu sellaista kumppanijärjestöä, jossa perustajien oma perhe-elämä, järjestötyö ja ystävyys sekoittuvat – ei rajattomia kutsumusihmisiä, sellaisia kuin Martine ja Kousalya, sellaisia kuin **Ranckenitkin** olivat olleet. Nyt halusimme puhtaasti ammatillisen järjestön, jossa varmasti hallitaan hankehallinto viimeistä viitettä myöten, työajan puitteissa.

Löysimme yli miljoonan jäsenen SEWAN. Meitä kierrätettiin Suvin kanssa lukemattomissa adivasikylissä. Halusimme nimenomaan yhteistyötä adivasinaisten hyväksi. Aikaisemmin olimme ”kastittomien jalanjäljillä”, mutta adivasit ovat kastittomiakin syrjitympiä Intiassa. Adivasi-painotus oli myös osa jatkumoa: Jagriti Vihara toimi adivasialueella, ja 2009 ilmestyi Tapijon toimittama e-kirja *Sinisten vuorten adivasit* – tänä vuonna meistä on tullut Siemenpuusäätiön adivasihankkeen, Prayatna Samitin, ”kummeja”.

SEWA-yhteistyö otti tulta ja nyt suunnitellaan sille jatkoa. Suuruus ja ”amma-

tillisuus” ei kuitenkaan sinänsä ole onnistumisen tae. Me Pääskyt, ja nimenomaan SEWA-hankeryhmämme tarkat nuoret naiset, **Heli Janhusen** koordinoimina, ovat tehneet osansa: kerta toisensa jälkeen selittäneet suurkumppanillemme, mitä me pikku Pääskyt raporteilta odotamme, ja vaatineet valaistusta epäselviin asioihin. Meillä on myös ollut oma asiantuntijamme, kulttuuriantropologi ja ”etelän vapaaehtoinen” eli etvo, **Suvi Sillanpää**, pitkiä aikoja paikan päällä. Hanke on ollut hyvä ja tuonut uusia jäseniä Pääskyihin.

SEWAan liittyen saimme **Timo Voipi-**

olta kuulla suuresta kansainvälisestä tutkimushankkeesta. SEWAn toimintakylät tulisivat osallistumaan kokeiluun, jossa naisia ja perheitä autetaan antamalla heille määräajoin määräsukka rahaa. Siis suoria tulonsiirtoja köyhien vapaaseen käyttöön ilman mitään ehtoja tai valintakriteereitä. Tänä vuonna huomasimme, että kokeilu on toteutunut, lupaavin tuloksin. Suorat tulonsiirrot kehitysmaiden köyhille – tässä on jotakin hyvin merkittävää. Mitähän Ranckenit olisivat ajatelleet?

Toinenkin ammattimainen iso yhteistyökumppani meille tuli 2000-luvun lopulla, pienimuotoisen teknologian edistämiseen keskittynyt kansainvälinen ITDG-järjestö (nykyisin Soluciones Practicas) Perussa. Pääsin Perun tutustumaan siihen sekä vanhaan kumppaniimme Cunaan vuonna 2008, yhteensä kahden viikon ajan.

HOMOGEENISUUSHARHA

ITDG:n ja ketsuaintiaaniyhteisön kanssa aloitimme luonnonmukaisen viljelyn ja viljojen prosessointihankkeen Andeilla, ei kaukana Cuscosta. Yrittäessäni paikan päällä perehtyä monimutkaiseen asiaan koin koko ajan, että todellisuus avautui hetki hetkeltä, ihminen ihmiseltä, eri valossa. Sillä tapahtuminen on aina monikerroksista, emmekä me ihmiset (tässä: kumppanit ja yhteyshenkilöt) normaalisti puhu siten, että jokainen sana selkeästi valaisee ja selittää tuntematonta. Kulttuuri-, koulutus- ja hierarkiaerot, tapaamisen aika ja tilanne, vastaajien status, virkeyys tai väsymys värittävät sitä, minkälaisen käsityksen ”hankkeen tilasta” vii-

kon vierailulla saa. Ehkäpä yhtä ”tilaa” ei edes ole.

Onneksi saimme myöhemmin Andeille Pääskyjen oman etvon, maatalousyrittämisen asiantuntijan ja ketsuaa ymmärtävän **Mirka Sarajärven**. Hänen välityksellään asiat täsmentyivät.

Keskeisenä hyödynsaajana hankkeesamme oli Ccayconn yhteisö, jonka jäsenet ovat siis ketsuaintiaaneja. Jossain vaiheessa tajusimme langenneemme naiiviin oletukseen, että kaikki saman kylän ”intiaanit” ovat ilman muuta ”yhteisöllisiä”. Eiväthän oman kerrostalonikaan asukkaat muodosta homogeenista kokonaisuutta (enkä minä osallistu pihatalkoisiin). Ccayconn yhteisöä hajottivat esimerkiksi uskonnolliset erimielisyydet.

PÄIVÄKODISTA KASVAA KIERRÄTYSKESKUS

Cunassa käydessäni lapset olivat lomalla, mutta pääsin mukaan kotikäynneille, kun uusia lapsia haastateltiin. Päiväkodin tarpeellisuus tuli selväksi. Matkan aikana tuli myös puhe suunnitelmasta perustaa kierrätyskeskus Cunan toimintaa tukemaan. Yllättävä yhteys päiväkodin ja kierrätyskeskuksen välillä juontuu siitä, että Cunaan jo varhain tuettiin vaatekontteja lähettämällä. Kierrätyskeskus, traperia, on toteutunut ja jatkoa suunnitellaan.

Vuonna 2011 saimme etvon sieltä tännepäin, Cunan **Pepe** tuli ja valloitti kaikki. Pitkästä aikaa meillä oli Etelän kumppani elävänä keskuudessamme

”Myöhään venyvät keittiökeskustelut vuoroin Pohjantähden, vuoroin Etelänristin alla jäivät yhteistyömuotona viime tuhatluvulle.”

ja kierrätettävissämme. Pepe osallistui Emmauksen työhön ja sai ideoita viemisiin. Esimerkiksi Kallion satavuotiaassa kirjastossa Pepe näki lastenosaston ja ihastui. Uuden Pachacamacin kierrätyskeskuksen yhteydessä, kaupungin laitaslummissa, toimii nyt pikkuinen lasten kirjasto.

Pepe ja Cunan toiminta teki vaikutuksen myös Helsingin seudun perulaisiin. **Rita Elorannan** johdolla he järjestivät Kulttuurikeskus Stoassa *Peru Fiestan*, jonka perulainen keittiö ja ohjelma houkutteli väkeä hämmästyksellemme jonoiksi asti.

KEITTIÖKESKUSTELUJA

Ministeriksi tultuaan kehitysyhteistyöministeri **Heidi Hautala** käynnisti kehitystyöntekijöiden ja -aktivistien kanssa keskustelujen sarjan, jonka teemana oli ”Vastavuoroisuus on kaiken perusta”. Miten se nykyään oikein toteutuu, miten sen on mahdollista toteuttaa?

Loogisen viitekehityksen vaatimukset ovat ainakin minulle jo liian suuret... enää ei esimerkiksi minunkaltaistani, lähinnä havaintojen tekoon, kysymiseen ja kirjoittamiseen kykenevää ihmistä kannata lähettää Etelään han-

kesuunnittelu- tai hankeseurantamatkalle. Nyt matkaan maksetun ihmisen on osattava kaikki projektisyklin kiemurat ja budjettien pää- ja sivusarakeet. Parempi vielä, jos tv-taidot (=tieto- ja viestintäteknikka) ovat osa joka-päiväistä kommunikaatiota. Sama juttu Etelässä.

Kotoiset myöhään venyvät keittiönpöytä- tai siis keittiönlattiakeskustelut vuoroin Pohjantähden, vuoroin Etelänristin alla jäivät yhteistyömuotona viime tuhatluvulle. Sellaisille ei ole enää aikaa.

Meillä Pääskyissä ne kuitenkin jatkuvat. Joka vuoden alussa pidämme keittiönpöydän äärellä ns. kirkastuskokouksen, jossa katselemme ja kääntelemme tätä hankalaa rakkauttamme eri puolilta.

Ilahduttavaa on se, että Pääskyissä on motivoituneita, tarkkoja, monin tavoin päteviä, sitoutuneita ja hyväntuulisia nuoria ihmisiä, ja myös uskollisia konkareita. Etvot ovat suureksi hyödyksi ollen jatkaneet varhaisaikojen Svalla- ja Pääsky-volontäärien perinnettä; etvoja on ollut Cunassa melkein joka vuosi. Hedelmällistä synergiaa tuottaa myös viime vuosina vahvistunut yhteistyö Emmaus-ryhmien kanssa. Koska työ on vapaaehtoista, kaikesta ollaan toinen toiselle kiitollisia, on se sitten paljon tai vähän. Viisikymppisessä Pääskyt-yhteisössä on hyvä ilmapiiiri, ja sellainenhan mahdollistaa vaikka mitä.

NORSUNLUU-INTIASTA ON AIKAA

Koska tämä on puolivuosisataisjulkai-

Ketsuaintiaaninaisia Sicuanissa, Perussa. Pitäisikö näiden yhteistyökumppaniemme hallita tieto- ja viestintätekniikkataidot kyetäkseen vastaamaan hankeraportteihin?

su, katsotaan asioita sillä silmällä vielä. 1960-luvulla maailman köyhyys pisti yleiseen tietoisuuteen kuin huono omatunto. Köyhiä haluttiin auttaa ja Suomessa alettiin rakentaa hyvinvointivaltiota. Oli kaupunki, hyvä työllisyys ja juuret maalla.

2010-luvulla tuloerot ovat kaikkialla maailmassa jyrkentyneet ja hyvinvointivaltio-sanaa ei Suomessa enää käytetä. Puhutaan enää siitä, mitä julkisia palveluja voidaan säilyttää.

Maailman köyhät (mies)mellakoitsijat ja loputtomat dekkari- ja idolssarjat ovat televisoarkea, ja Romanian kerjäläiset arkea, joka halutaan poistaa Helsingistä. Yöllistä ja mielensisäistä arkea – kaiken kontrollin tuolla puolen – ovat netin rannattomat pärskeet monessakin päässä. Monimutkais-

sa, ratkaisemattomien ongelmien todellisuudessa tolkkua haetaan ruokavalioratkaisuilla sekä kehon ja mielen hallinnasta. Maahanmuuttajissa, mummoissa, vaareissa ja Venäjässä nähdään uhka. Katastrofit saavat meidät klikkaamaan avustusrahaa, mutta kehitysyhteistyömäärärahoja saa rutinoitua leikata. Yleistynyt työttömyys on lisännyt keskinäistä vapaaehtoisauttamista ja uusien elämäntapojen etsintää. Moni vauvakin on käynyt Thaimaassa. Slummeihin räätäloidään elämysmatkoja. Köyhyys pelastaa, väittää eräs taiteilija. Keväällä 2014 kevät alkoi helmikuussa. Minkälaisen seuravan kesän pääskyt tuovat ja luovat tullessaan? Missä ovat sammakot?

- Katri Simonen (s.1955), filosofian maisteri, vapaa toimittaja, historian aineopettaja, kolme lasta

SINNIKKÄÄSTI ETEENPÄIN

HYPPÄSIN MUKAAN Pääskyjen toimintaan syksyllä 2010. Pääskyillä oli juuri alkanut uusi mielenkiintoinen hanke Luoteis-Intiassa uuden kumppanijärjestön, SEWAN, kanssa, ja hanketyöryhmään etsittiin uusia vapaaehtoisia. Tein tuolloin kehitysmaatutkimuksen maisteriopintojeni Helsingin yliopistossa ja SEWAN nimi oli jäänyt mieleeni eräästä tenttikirjasta. Teoriapainotteisten opintojeni vastapainoksi etsin jotain käytännönläheisempää ja Pääskyjen hanketyöryhmä tarjosi loistavan tilaisuuden päästä seuraamaan läheltä kehitysysteistyöhanketta ja siihen liittyvää hankehallintoa. Seuraavat pari vuotta istuin Pääskyjen hallituksessa oppimassa lisää järjestötoiminnasta ja ruohonjuuritason kehitysysteistyöstä. Mielenkiintoiset hankkeet ja Pääskyjen kodikas ilmapiiri tempaisivat mukansa siinä määrin, etten epäröinyt tarttua tilaisuuteen, kun toiminnanjohtajan pesti tuli hakuun loppukesästä 2012.

Kaksi vuotta myöhemmin olen vähintään yhtä innostunut työstäni kuin aloittaessani. Parasta on hyvän yhteistyöhengen sekä mukavien ja työlehen omistautuneiden perulaisten ja

intialaisten kollegojen lisäksi työtehtävien monipuolisuus ja yllätyksellisyys. Tilanteet vaihtuvat, suunnitelmat hioutuvat matkan varrella, eikä koskaan tiedä, mitä seuraava päivä tuo tullessaan. Joustavuutta vaaditaan puolin ja toisin, kun aikataulut eivät pidä, vaan kaikki tulee samalla kertaa rytinällä ja lähes poikkeuksetta viime tiipassa. Stressinsietokyky onkin monta kertaa joutunut koetukselle – erityisesti keväisin kaikkien vuosiraporttien ja hankehakemusten keskellä – mutta asioilla on onneksi taipumus järjestyä. Pienuudestaan huolimatta Pääskyt on monessa mukana: on hankkeet Perussa ja Intiassa, on kummitoimintaa sekä viestintään ja varainhankintaan liittyvää työtä Suomessa. Tämä kaikki ei olisi mitenkään mahdollista ilman aktiivista ja aikaansaavaa hallitusta. Järjestöjen kehitysysteistyö on vuosikymmenten mittaan ammattimaistunut, mutta Pääskyjen toiminta nojaa yhä pitkälti vapaaehtoisuuteen. Itse asiassa vapaaehtoistyön määrä ja tarve on viime vuosien aikana vain kasvanut. Tekemistä on yllin kyllin niin kotimaassa kuin maailmalla, mutta taloudellisista resursseista on jatkuva pula. Kulu-

”Meidän on löydettävä uusia tapoja välittää viestiämme nuoremmalle sukupolvelle.”

kuri on ollut kova ja se on tarkoittanut myös toiminnanjohtajan työajan supistamista entisestään tasolle, joka vastaa heikosti todellista työmäärää. Moni järjestö olisi jo varmasti uupunut ja vetäytynyt lepotauolle, mutta Pääskyt on jatkanut toimintaansa sitkeästi vuodesta ja vuosikymmenestä toiseen. Toivottavasti puhtia riittää myös jatkossa. Tosi asia kuitenkin on, että jäsenkuntamme ikäntyessä meidän on pystyttävä tavoittamaan uusia ihmisiä ja löydettävä uudenlaisia tapoja välittää viestiämme myös nuoremmalle sukupolvelle. Paitsi uusia jäseniä ja tukijoita tarvitsemme jouk-

SEWAn pyrkimyksenä on naisten täystyöllisyys. Naisia Dunganpurissa, Rajasthanin osavaltiossa, suitsuketkkuja valmistamassa.

koomme myös uusia aktiivisia toimijoita. Olemmekin viime aikoina aktivoituneet myös sosiaalisen median puolella ja näin juhlavuoden kunniaksi osallistuimme ensimmäistä kertaa Ravintolapäivään. Päivä oli niin onnistunut, että jatkoa varmasti seuraa.

Hankkeiden osalta eletään nyt erityisen mielenkiintoisia aikoja. SEWA-hankkeen ja Perun kierrätyskeskushankkeen tullessa päätökseen tämän vuoden aikana suunnittelemme parhail-

laan jatkohanketta Cunan kanssa turvataksemme Pachacamacissa käynnistetyn kierrätyskeskustoiminnan jatkuvuuden. Intiassa puolestaan tavoitteenamme on jatkaa erityisesti nuoremman sukupolven naisten toimeentulon tukemista Vadodarassa, Gujaratin osavaltiossa. Jatkohankehakemus on parhaillaan ulkoministeriössä arvioitavana, joten jännitettävää riittää vuoden loppuun! SEWA ei kuitenkaan ole ainoa linkkimme Intiaan, sillä alkuvuodesta aloitimme Siemenpuusääti-

ön ja Prayatna Samiti -nimisen ympäristöön ja maaseutukehitykseen erikoistuneen intialaisjärjestön kanssa uudenlaisen, luonnon monimuotoisuuden ja parannusperinnön vaalimiseen tähtäävän yhteishankkeen Udaipurin alueella Intiassa. Saa nähdä, mitä tästä yhteistyöstä vielä kehkeytyykään.

- Heli Janhunen (s. 1985), valtiotieteiden maisteri, pääaine kehitysmaatutkimus, kotoisin Joensuusta

Pääskyjen hallituksen jäseniä kokousta pitämässä syyskuussa 2014: Suvi Sillanpää (vas.), Maiju Korpela, Heli Janhunen (tj), Anna Pursiainen, Katri Simonen, Jelena Kärki

**Kehitysmaayhdistys
Pääskyt ry**

U-landsföreningen Svalorna rf. | The Swallows of Finland

POSTIOSOITE: Mäkelänkatu 54, 00510 Helsinki | PUH. 045-138 9062 | S-POSTI: kehitysmaayhdistys.paaskyt@gmail.com | KOTI-SIVU: www.paaskyt.fi | FACEBOOK: www.facebook.com/Paaskyt | PÄÄÄSKYT KUULUU KANSAINVÄLISEEN EMMAUS-LIIKKEESEEN | RAHANKERÄYSLUPA: 16.1.2014–31.12.2015, 2020/2013/4411